

Voortgangsrapportage Q1-2024

Hoogwaterbeschermingsprogramma WL

Bezoekadres

Maria Theresialaan 99
6043 CX Roermond

Postadres

Postbus 2207
6040 CC Roermond

IBAN: NL10NWAB0636750906
KvK: 67682065

088 88 90 100
info@waterschaplimburg.nl
www.waterschaplimburg.nl

titel Voortgangsrapportage Q1-2024
subtitel Hoogwaterbeschermingsprogramma WL
datum 11 juni 2024
versie 1.0
status Definitief
zaaknr. 2023-Z3467
documentnr. WLDOC-77825112-39962

Versie	Auteur	Samenvatting wijzigingen	Datum
0.1	M. Emans		17-05-2024
0.2	M. Emans	Opmerkingen programma(management)team verwerkt	10-06-2024
1.0	M. Emans		11-06-2024

vrijgave Dit document is tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van in samenwerking met:

Naam	functie	rol
Emans	Strategisch Adviseur Programmabeheersing HWBP	

Dit document is vrijgegeven door Sabine Kern, programmadirecteur HWBP.

Inhoudsopgave

1	Toelichting programma	4
1.1	Identificatie programma	4
1.2	Doelstelling programma	4
1.3	Opdracht aan het programma	4
2	Wettelijke beoordeling en programmering	7
2.1	Wettelijke beoordeling (LBO)	7
2.2	Landelijke programmering	7
3	Scope en status projecten	9
3.1	Actuele scope	9
3.2	Scope wijzigingen	9
3.3	Grafische weergave projecten HWBP-WL	10
3.4	Status actuele scope	11
3.5	Relatie met P&C cyclus WL	13
4	Tijd	14
4.1	Planning en mijlpalen	14
4.2	Totale voortgang HWBP-WL programma	17
5	Geld	18
5.1	Financiële indeling en spelregels	18
5.2	Inkomsten en uitgaven	20
5.3	Programma risicoreservering	22
5.4	Financiële draagkracht programma en weerstandsvermogen	23
5.5	Financiële ontwikkelingen en beheersmaatregelen	23
5.6	Eigen aandeel WL	24
5.7	Financiën ten opzichte van de P&C-cyclus	25
5.8	Kredietruimte programma	26
5.9	Voorfinanciering	27
6	Organisatie	28
6.1	Governancestructuur	28
6.2	Formatie en bezetting	29
7	Risico's	31
7.1	Top-5 programmarisico's	32
7.2	Projectrisico's	33
8	Communicatie	36
Bijlage 1: Lijst met afkortingen		38
Bijlage 2: Status lopende projecten		39
Bijlage 3: Uitwerking programmarisico's		63

1 Toelichting programma

1.1 Identificatie programma

Naam programma	Hoogwaterbeschermingsprogramma Waterschap Limburg (HWBP-WL)
Rapportageperiode	Q1-2024 (01-01-2024 t/m 31-03-2024)

1.2 Doelstelling programma

Het Hoogwaterbeschermingsprogramma is een van de programma's binnen Waterschap Limburg. We zorgen in de provincie Limburg voor veilige dijken, droge voeten, schoon water en voldoende water. Dit doet het HWBP-WL door de hoogwaterveiligheid langs de Maas in Limburg duurzaam te verbeteren. Het gaat om circa 185 kilometer aan primaire waterkeringen waarvoor Waterschap Limburg (hierna: WL) verantwoordelijk is. Om tevens een impuls te geven aan de ruimtelijke kwaliteiten van de betreffende locaties, worden publieke en private partijen zoveel mogelijk betrokken. We streven naar een snelle verbetering van de waterveiligheid, waarbij we tegelijkertijd letten op de haalbaarheid, beheersbaarheid en kwaliteit van zowel de individuele projecten als het totale programma. Dit alles onder enerzijds de subsidievoorwaarden van het landelijke Hoogwater Beschermingsprogramma (hierna: HWBP-NL) en anderzijds de door het Algemeen Bestuur van Waterschap Limburg meegegeven kaders voor de realisatie van het programma.

1.3 Opdracht aan het programma

In Limburg ligt 185 kilometer aan primaire waterkeringen langs de Maas. In het Nationaal Deltaprogramma is vastgesteld dat deze keringen in 2050 moeten voldoen aan de normen voor waterveiligheid zoals vastgelegd in de Waterwet. Aan welke technische normen (een bepaald gedeelte van) de dijk moet voldoen hangt af van de wettelijke normering. Dit kan per gebied verschillen. Op basis van afspraken met het HWBP-NL is het uitgangspunt dat de versterking altijd sober en doelmatig gebeurt. Om de doelstellingen van het programma te bereiken zijn tot op heden de onderstaande opdrachten aan het HWBP-WL meegegeven.

1.3.1 Dijkversterkingen, dijkverleggingen en gecombineerde gebiedsontwikkelingen

In de Bestuursovereenkomst Waterveiligheid Maas uit 2011 tussen het Rijk, de provincie Limburg en WL zijn 16 locaties aangewezen waar de waterkeringen verbeterd moeten worden volgens de normen van de Waterwet. WL is verantwoordelijk voor de uitvoering van deze overeenkomst. Doel is om in 2050 voor alle primaire waterkeringen te voldoen aan de normen. Hiervoor worden er telkens projecten toegevoegd aan de oorspronkelijke scope van 16 projecten (zie hoofdstuk 2).

De verbetering van de waterveiligheid wordt opgesplitst in drie soorten projecten: dijkversterkingen, dijkverleggingen en gebiedsontwikkelingen. Bij dijkversterkingsprojecten werkt het waterschap samen met partners zoals gemeenten en de provincie en betrokkenen zoals omwonenden en grondeigenaren om de beste manier te vinden om de dijken te versterken en verhogen.

Bij dijkverleggingen en gebiedsontwikkelingen wordt de dijkversterking gecombineerd met een maatregel uit het Deltaprogramma die de werking van het watersysteem verbetert. Hierdoor krijgt de Maas meer ruimte, kan de rivier meer water afvoeren en wordt de kans op overstromingen kleiner.

Voor dijkverleggingen en gebiedsontwikkelingen zijn afspraken gemaakt in het Regiovoorstel Maas uit 2016 en is er besluitvorming geweest door de minister in het kader van het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (hierna: MIRT). Nieuwe dijkversterkingen of -verleggingen kunnen worden toegevoegd aan het programma na besluitvorming van de bestuurlijke partners, HWBP-NL en WL zelf. Dit gebeurt in het verlengde van de eerder genoemde overeenkomsten en besluiten (zie hoofdstuk 2).

1.3.2 POV-DGG

De Projectoverstijgende Verkenning Dijkversterking met Gebiedseigen Grond (hierna: POV-DGG) moedigt aan en vergemakkelijkt het gebruik van gebiedseigen grond bij dijkversterkingen. Hierdoor kan grond uit de directe omgeving die niet voldoet aan de standaardcriteria voor dijkengrond, toch worden gebruikt om stabiele dijken te ontwerpen en te bouwen. Dit is beter voor het milieu (minder CO₂ en NO_x) en vermindert de overlast van transportbewegingen.

Het project wordt geleid door HWBP-WL maar heeft een landelijke werkingssfeer. Het resultaat van het onderzoek is een set van handige tools die ook in andere dijkversterkingsprojecten gebruikt kunnen worden. Andere waterschappen kunnen hierdoor ook meer duurzaamheid toepassen in hun eigen projecten.

1.3.3 Innovatieprojecten

Naast de normale projecten voert HWBP-WL opdrachten uit van het Dagelijks Bestuur om een aantal innovaties uit te voeren. Deze innovaties passen binnen de Nota Samen Duurzaam, die in december 2020 is goedgekeurd door het Algemeen Bestuur. De innovaties kunnen deel uitmaken van een bestaand versterkingsproject, maar dat hoeft niet. Deze innovaties zijn bedoeld om het programma efficiënter te maken, zowel op regionaal als landelijk niveau. Bij het HWBP-WL gaat het momenteel om de volgende innovaties:

- Glazen waterkeringen;
- Geo Clay Liners (GCL);
- GeoCrete;
- Zelfsluitende kering Steyl (als onderdeel van het traject Steyl-Maashoek);

In 2024 zal hier – door middel van een DB-besluit - een innovatieproject aan toegevoegd worden, namelijk een Grootschalig modelmatig pipingonderzoek.

1.3.4 Maas 2050

Het Dagelijks Bestuur heeft in het najaar van 2021 het project Maas 2050 opgenomen in het HWBP-WL. Dit project had als doel om de volledige (resterende) opgave van 121 kilometer dijktrajecten op een voorspelbare en beheerste manier te versterken, in samenwerking met de omgeving. Op 28 september 2022 heeft het Algemeen Bestuur haar voorkeur uitgesproken voor het scenario Veilig Met en Voor de Omgeving¹. Dit project is in januari 2023 afgerond doordat het Algemeen Bestuur instemde met de routekaart waarna deze geïmplementeerd wordt. De restopgave landt daarmee stapsgewijs (middels opstellen trajectaanpak en doorlopen van een ingangstoets) op een gestructureerde wijze als 'regulier project' op de landelijke HWBP-programmering en in de begroting van WL. Het project Zuidelijk Maasdal is inmiddels, vanuit de routekaart Maas2050, opgenomen binnen de scope van HWBP-WL.

¹ Maas 2050, een flexibele programmeringsstrategie en lange termijnaanpak voor de Maas, WLDOC-2049131699-69919 (27 september 2021).

2 Wettelijke beoordeling en programmering

2.1 Wettelijke beoordeling (LBO)

Een dijk moet altijd blijven voldoen aan de wettelijk vastgelegde normen. Door veroudering van de kering en toenemende waterstanden als gevolg van klimaatverandering wordt de dijk slechter. Om te bekijken of de dijk nog voldoet aan de norm wordt elke 12 jaar een beoordeling uitgevoerd. Eind 2022 moesten alle dijken van Waterschap Limburg getoetst zijn in de vigerende beoordelingsronde (LBO1). Hierbij wordt beoordeeld welke dijktrajecten voldoen aan de signaleringswaarde (*A-status*) of aan de “omgevingswaarde voor waterveiligheid” (*B-status*). Na 2050 mag de waterkering niet meer onder de omgevingswaarde (voorheen de ondergrens) komen (*C-status of D-status*).

Het uitvoeren van de wettelijke beoordeling valt niet binnen de scope en verantwoordelijkheid van het HWBP-WL maar wordt uitgevoerd door de lijnorganisatie van WL. De wettelijke beoordeling vormt echter wél belangrijke input voor het verloop van het programma. Met de resultaten van de beoordeling wordt bepaald welke opgaves er voor de toekomst liggen en hoe urgent deze zijn. Daarmee is een visie, strategie en adaptieve programmering opgesteld (Maas 2050), waarbij ook wensen en ontwikkelingen uit de omgeving zijn meegewogen. Het is daarmee bepalend voor de (toekomstige) scope van het HWBP-WL.

2.2 Landelijke programmering

Ingangstoets

Nadat een (deel van een) dijktraject is afgekeurd (C-status of D-status op basis van LBO) kan het waterschap een versterkingsproject aanmelden om opgenomen te worden op de programmering van het HWBP-NL. Dit gebeurt na besluitvorming door het Algemeen Bestuur. Om stabiliteit en voorspelbaarheid van het programma te vergroten dienen nieuwe projecten eerst een ingangstoets te doorlopen. Deze ingangstoets geeft inzicht in de projectopgave (scope, planning, raming, risico's). De informatie is belangrijk voor zowel het eigen Waterschap als voor de landelijke programmadirectie en draagt bij aan de voorspelbaarheid en stabiliteit van het hele programma. Alleen voor projecten die op de definitieve landelijke programmering staan mag een waterschap subsidie aanvragen.

Voortrollend programma

Elk jaar past de programmadirectie HWBP-NL de bestaande programmering aan en voegt een nieuw jaar toe aan de planning. Het programma loopt voor een periode van zes jaar, en geeft een doorkijk naar de daaropvolgende zes jaar. Op het programma staan zowel de lopende projectfasen (waarvoor al een beschikking is afgegeven) als ook de toekomstige projectfasen (projectfasen waarvoor nóg geen beschikking is afgegeven). De programmering geeft inzicht in de bedragen die landelijk zijn gereserveerd en in welke periode. De programmering is daarmee bepalend voor de (toekomstige) kasstroom van WL. Samen met de geprognoseerde uitgaven kan hiermee een eventuele behoefte aan voorfinanciering bepaald worden.

Verzoek tot mutatie

Het programmeerproces wordt in april – mei van het betreffende jaar door HWBP-NL gestart met een Verzoek tot Mutatie (VtM). Hierbij draagt een waterschap een wijziging op de vastgestelde programmering aan bij het HWBP-NL. Bijvoorbeeld een aangepaste raming (€) of planning (project- en subsidiemijlpalen). Dit leidt uiteindelijk tot een concept programmering (oktober november) en een definitieve programmering (september, jaar + 1). De definitieve programmering landt binnen de rijksbegroting.

Lopend programma

Op 13 november 2023 heeft het landelijke programmabestuur HWBP-NL het definitieve HWBP-programmavoorstel 2025 – 2036 behandeld en vastgesteld. Het programma kent een tekort. Op dit moment worden gesprekken gevoerd binnen de alliantie. Binnen de HWBP-alliantie is geconstateerd dat er € 2,5 miljard nodig is in de periode 2030-2036 om de voortgang van het programma te behouden. Op 31 januari 2024 heeft de Commissie Waterkeringen (CWK) van de Unie van Waterschappen uitgesproken dat de voorkeursoplossing het inleggen van extra solidariteitsbijdrage door waterschappen en Rijk (50-50) betreft. De consequenties hiervan worden op dit moment in beeld gebracht en hierover zal separate besluitvorming plaatsvinden.

3 Scope en status projecten

3.1 Actuele scope

Op peildatum 31 maart 2024 bestond het HWBP-WL programma uit (zie figuur 1):

- 12 dijkversterkingen waarvan inmiddels 4 trajecten zijn afgerond²;
- 3 dijkverleggingen, incl. dijkversterkingsopgave;
- 4 gebiedsontwikkelingsprojecten.

Een dijkversterking, -verlegging of gebiedsontwikkeling doorloopt een aantal projectfasen: ‘(voor-)verkenning’, ‘planuitwerking’ en ‘realisatie’. In figuur 2 en 3 is weergegeven in welke fase een project zich bevindt.

Daarnaast maken de volgende sub projecten deel uit van het HWBP-WL programma:

- Projectoverstijgende Verkenning Dijkversterking met Gebiedseigen Grond (POV-DGG);
- 4 innovatieprojecten (waaronder één gekoppeld met dijkversterking Steyl-Maashoek).

3.2 Scope wijzigingen

Bij scopewijzigingen wordt binnen het programma HWBP-WL uitdrukkelijk gekeken naar de aspecten tijd, geld, kwaliteit en organisatie. De basis voor scope-aanpassingen ligt in de programmeringsstrategie en adaptieve programmering volgend uit het project Maas2050.

Doorgevoerde scope wijzigingen

In Q1-2024 zijn er geen scopewijzigingen doorgevoerd in het HWBP-WL programma.

Voorziene scope wijzigingen

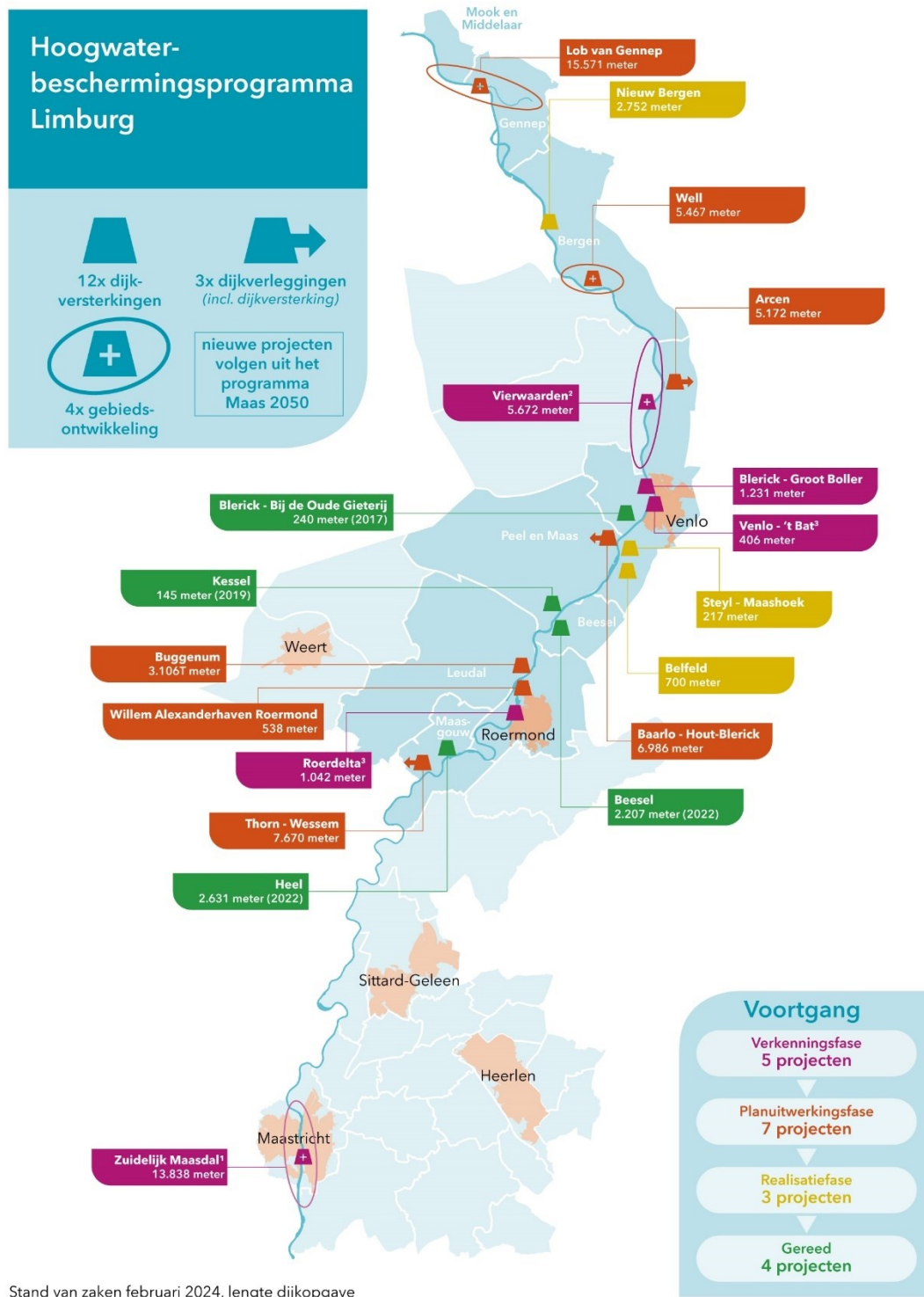
In 2024 wordt naar verwachting een innovatieproject toegevoegd aan de scope van het HWBP-WL, namelijk een grootschalig piping onderzoek. Hiervoor wordt momenteel een bestuurlijk besluit voorbereid.

Toelichting:

Waterschap Limburg is trekker van het landelijke onderzoek naar 3D en schaafeffecten bij piping. Dit is een innovatie onderzoek gesubsidieerd door het HWBP-NL. 3D en schaafeffecten is generiek gezien een van de grootste onzekerheden bij het beoordelen van en versterken voor piping. Dit 3D/schaafeffect is van toepassing op alle locaties in Nederland met een pipingopgave (honderden kilometers dijk). Het is met name van belang waar oplossingen in grond mogelijk zijn, maar de inzichten zijn ook relevant voor het rekenen aan constructies. Voor Waterschap Limburg is het dan ook zeer belangrijk om de impact van deze processen te kennen en een handelingsperspectief hiervoor te ontwikkelen. Juist deze fenomenen laten zich het beste onderzoeken in een grootschalig modelopzet en daarom is het grootschalige onderzoek een uitgelezen kans voor het meekoppelen van de Limburgse problematiek. Het is van belang om alle onzekerheden in relatie tot elkaar te beschouwen, waardoor de toepassing en verzilvering van nieuwe kennis over piping in versterkingsprojecten mogelijk wordt.

² Wanneer projectfasen zijn afgerond, dan blijven ze formeel en financieel deel uit maken van de HWBP-scope.

3.3 Grafische weergave projecten HWBP-WL

Figuur 1 - Scope HWBP-WL.

3.4 Status actuele scope

Figuur 2 geeft door middel van een kleur de status van de projecten weer in 'Q1-2024' ten opzichte van 'Q4-2023'. De status is gebaseerd op de aspecten geld, tijd en risico's. Een meer uitgebreide toelichting per project is opgenomen in bijlage 2.

Project	Soort	Fase	Opm.	Lengte (m)	Q4-2023	Q1-2024
1. Nieuw Bergen	Versterking	Realisatie		2.752	😊	😊
2. Well	Gebiedsontwikkeling	Planuitwerking	3	5.467	😊	😊
3. Arcen	Verlegging	Planuitwerking		5.172	😐	😐
4. Vierwaarden (waaronder Venlo-Velden)	Gebiedsontwikkeling	Verkenning	2	5.672	😊	😊
5. Steyl-Maashoek	Versterking	Realisatie		217	😊	😊
6. Blerick – Groot Boller	Versterking	Verkenning		1.231	😊	😊
7. Baarlo - Hout-Blerick	Verlegging	Planuitwerking	4	6.986	😊	😊
8. Belfeld	Versterking	Realisatie		700	😊	😊
9. Buggenum	Versterking	Planuitwerking		3.106	😐	😐
10. Thorn-Wessem	Verlegging	Planuitwerking		7.670	😊	😊
11. W. Alexanderhaven Roermond	Versterking	Planuitwerking		538	😐	😐
12. Lob van Gennep (Ottersum - Mookerplas)	Gebiedsontwikkeling	Planuitwerking		15.571	😊	😊
13. Roerdelta	Versterking	Verkenning		1.042	😊	😊
14. t Bat Venlo	Versterking	Verkenning	1	406	😊	😊
15. Zuidelijk Maasdal	Gebiedsontwikkeling	Verkenning	1,5	13.838	😊	😐
16. Blerick – Bij de oude Gieterij	Versterking	Gereed		240	gereed	
17. Kessel	Versterking	Gereed		145	gereed	
18. Beesel	Versterking	Gereed		2.207	gereed	
19. Heel	Versterking	Gereed		2.631	gereed	
20. Innovatieprojecten	Innovatie	n.v.t.			😊	😊
21. POV-DGG	Innovatie	n.v.t.			😊	😊
Totale lengte (m):				75.591		

Opmerkingen

- ¹⁾ Nog geen HWBP-beschikking aangevraagd of afgegeven voor betreffende fase, werkzaamheden al gestart.
- ²⁾ Totale traject Vierwaarden is langer. 6.722 meter betreft enkel de oorspronkelijke lengte van traject Venlo-Velden.
- ³⁾ Betreft 2.965 m dijkversterking en 2.502 m 'niet aangelegde keringen' (t.g.v. systeemmaatregel).
- ⁴⁾ Betreft 4.962 m dijkversterking en 2.024 m 'niet aangelegde keringen' (t.g.v. systeemmaatregel).
- ⁵⁾ Betreft enkel de huidig afgekeurde kilometers.

😊	OK.
😐	Verdient extra aandacht.
😞	Niet OK.

Figuur 2 - Status afzonderlijke projecten HWBP-WL.

Trajecten die 'aandacht behoeven of 'niet OK' zijn

Hieronder wordt een korte toelichting geven op de trajecten die een gele of rode status hebben.

Planuitwerking Arcen (onveranderd)

De status van HWBP-project Arcen blijft staan op 'verdient aandacht'. Inmiddels is tussen WL en Stichting Limburgs Landschap (SLL) overleg gevoerd over de vispassage Lingsforterbeek (waterverdeling tussen kasteelgracht/watermolen en de vispassage). Hierbij zijn andere ontwerpen beschouwd en afspraken gemaakt over een onderzoek naar bovenstroomse maatregelen om water te bergen. Tegelijkertijd blijft de mogelijkheid bestaan dat er ambtelijk géén consensus ontstaat tussen betrokken partijen en waardoor bestuurlijke escalatie nodig is.

Planuitwerking Buggenum (onveranderd)

De status van dit project blijft staan op 'verdiend aandacht'. De planuitwerkingsfase duurt bijna twee jaar langer dan conform de beschikking was voorzien. De meerkosten hiervan zijn in een eerder stadium ingeschat op € 1,5 miljoen, waarvan € 1,2 uit het weerstandsvermogen van het programma is gedekt en de overige 3 ton als een taakstellende opdracht bij het team is belegd. Deze taakstelling staat onder druk, ook leiden scope wijzigingen tot verdere financiële risico's.

Planuitwerking Willem Alexanderhaven Roermond (onveranderd)

De status van dit project blijft staan op 'verdiend aandacht'. Het reeds vastgestelde Voorkeursalternatief is de basis voor het opgestelde Projectplan Waterwet en voorziet niet in het bieden van hoogwaterbescherming voor alle in de haven gevestigde bedrijven. Parallel aan het voorkeursalternatief (VKA) is op aangeven van de gemeente Roermond een initiatief gestart om met aanvullende maatregelen, aanvullend op het VKA, voor alle bedrijven een vorm van hoogwaterbescherming te bieden. In februari 2021 hebben de buitendijks gelegen bedrijven in een intentieovereenkomst afspraken gemaakt met de gemeente Roermond, Provincie Limburg en Waterschap Limburg over de uitvoering van aanvullende maatregelen. Echter, de uitwerking van de aanvullende maatregelen loopt sinds begin 2023 niet meer parallel met de planuitwerking van het Voorkeursalternatief. Het plan met de aanvullende maatregelen wacht nu op goedkeuring van het ministerie. Als beheersmaatregel tegen vertraging van het VKA is ervoor gekozen om een addendum op deze intentieovereenkomst af te sluiten zodat het project door kan met de uitwerking van het VKA.

Zuidelijk Maasdal (nieuw)

De status van dit project is van 'OK' veranderd op 'verdiend aandacht'. De verkenning is vanaf 2025 opgenomen in de HWBP-programmering. In aanloop naar de ondertekening van het startdocument in juni 2023 is de mijlpaal 'aanvragen subsidie bij HWBP' op juli 2024 gezet. In oktober 2023 is het projectteam gevormd, dat bestaat uit medewerkers van de deelnemende partijen. Er is in de eerste maanden geïnvesteerd in de samenwerking binnen dit team en het vormen van het gezamenlijke beeld over de opgave. Hierdoor en vanwege het ontbreken van de rol van de Technisch Manager (te leveren door RWS), heeft het team geen vliegende start kunnen maken. De Technisch Manager is nog steeds niet geleverd. Dit is intern RWS opgeschaald naar DT-niveau. De ambtelijke opdrachtgevers houden een vinger aan de pols. In Q1-2024 is een planning opgesteld en op basis hiervan volgt voor de mijlpaal 'aanvragen subsidie bij HWBP' maart 2025 (deterministisch) en juni 2025 (probabilistisch). Om deze planning te halen moet er in de zomer 2024 nog veel uitgezocht, besproken, besloten en uitgewerkt worden met het Ministerie, Provincie Limburg, gemeente Maastricht, gemeente Eijsden-Margraten, gemeente Meerssen en de landelijke programmadirectie HWBP. Deze en verdere vertraging heeft mogelijk gevolgen voor de voorfinanciering. Om de effecten hiervan te beperken wordt in overleg getreden met de projectpartners.

3.5 Relatie met P&C cyclus WL

Planning en control cyclus WL

Met deze voortgangsrapportage wordt het bestuur van WL geïnformeerd over onder meer (potentiële) scopewijzigingen (zie 2.2), potentiële majeure verschuivingen in projectplanningen (zie 3.1) en potentiële wijzigingen in de kostenramingen (zie 5.2). Deze wijzigingen worden geformaliseerd via de planning- en control cyclus van WL. Specifiek gebeurt dit via de Kadernota en de Meerjarenbegroting (zie 5.6)³.

Programmapeiling / VGR	Rapportageperiode	P&C product
Q4 T-1	Oktober t/m december T-1	Jaarrekening T-1 Voorjaarsnota T Kadernota T
Q1 T	Januari t/m maart	Begroting T+1
Q2 T	April t/m juni	Najaarsnota T
Q3 T	Juli t/m september	
Q4 T	Oktober t/m december	Jaarrekening T Voorjaarsnota T + 1 Kadernota T

T = jaar. Bijvoorbeeld 2024.

Figuur 3- Relatie programmapeiling en P&C.

In bovenstaand figuur is de relatie tussen de HWBP-WL programmapeiling/VGR en de P&C cyclus van WL weergegeven. Voor begrotingsronde 2025 wordt afgeweken van bovenstaande tabel, waarbij in Q1 een informatiebrief in plaats van een kadernota wordt opgesteld.

³ Als gevolg van de bestuurlijke doorlooptijd loopt de aanlevering van prognoses voor de P&C producten niet synchroon met de beschikbaarheid van prognoses in de kwartaalcyclus van de programmapeiling. Hierdoor zit een vertraging tussen oplevering van de programmapeiling en input voor de P&C producten. Het begrotingsproces 2025 is dit jaar vervroegd waardoor input geleverd moest worden op basis van de prognoses uit Q4 2023.

4 Tijd

4.1 Planning en mijlpalen

In deze paragraaf wordt de voortgang van de verschillende trajecten beschreven en worden verschuivingen ten opzichte van de vorige VGR inzichtelijk gemaakt.

Mijlpalen HWBP

In figuur 4 wordt per traject de planning weergegeven op basis van drie mijlpalen:

- Mijlpaal 1: voorkeursalternatief of voorkeursbesluit gereed (VKA/VKB);
- Mijlpaal 2: projectplan Waterwet goedgekeurd (met nog mogelijkheid tot beroep)⁴;
- Mijlpaal 3: hoogwaterveilig (traject volledig afgerond).

Deterministische en probabilistische planning (toelichting)

Afhankelijk van de onderlinge samenhang tussen projectactiviteiten én de doorlooptijd van elke activiteit kan per mijlpaal een tijdstip berekend worden. Dit wordt de deterministische planning genoemd. De deterministische planning vormt de basis voor een subsidieaanvraag en projecten sturen hier op. Gedurende de looptijd van een traject kunnen de deterministische mijlpalen verschuiven. Bijvoorbeeld omdat bepaalde risico's zich hebben gemanifesteerd. De deterministische mijlpalen worden *niet* gepresenteerd in de VGR.

Elke planning kent onzekerheden. Zo kan de uitvoering van een activiteit binnen een 'normale marge' langer of korter duren (spreiding). Ook kan er vertraging optreden door een ongewenste gebeurtenis (risico). In een probabilistische planning wordt daarom rekening gehouden met uitloop door spreiding en/of risico's. Probabilistische mijlpalen liggen daarmee verder in de tijd dan deterministische mijlpalen. Een probabilistische planning leidt tot een meer realistisch beeld en verwachting en wordt daarom *wél* gepresenteerd in de VGR.

Voor lopende projectfasen worden de probabilistische mijlpalen bij voorkeur berekend door middel van een 'Monte Carlo analyse'. Daarin worden risico's die consequenties kunnen hebben op de doorlooptijd meegenomen. Dit resulteert in een 'P50-mijlpaal', een mijlpaal die met een waarschijnlijkheid van 50% op tijd wordt behaald. Het berekenen van een P50-mijlpaal vergt een actueel risicodossier. Voor de opvolgende fasen (projecten in de doorkijk) kunnen vaak (nog) géén P50-mijlpalen berekend worden omdat een goed risicodossier daar nog ontbreekt. De probabilistische mijlpalen worden in dat geval bepaald door het opnemen van een standaard 'risico-buffer' boven op de deterministische planning:

- voor de trajecten die zich nu in de verkenningsfase bevinden:
 - o op de mijlpaal 'vastgesteld Projectplan Waterwet' met een uitloop van mogelijk 6 maanden
 - o op de mijlpaal 'hoogwaterveilig' met een uitloop van mogelijk 12 maanden.
- voor trajecten die zich nu in de planuitwerkingsfase bevinden:
 - o op de mijlpaal 'vastgesteld Projectplan Waterwet' met een uitloop van mogelijk 3 maanden
 - o op de mijlpaal 'hoogwaterveilig' met een uitloop van mogelijk 6 maanden.

⁴ Met invoering Omgevingswet wordt dit Projectplan Omgevingswet.

Actuele planning HWBP-WL

Figuur 4 geeft per traject de drie probabilistische mijlpalen weer. Hierbij wordt een vergelijk gemaakt met de situatie tijdens de vorige voortgangsrapportage. Ook wordt aangeven of de probabilistische mijlpaal is berekend met een 'Monte Carlo Analyse'(P50) of bepaald met een risicobuffer (RB).

		Mijlpaal 1: VKA/VKB		Mijlpaal 2: PPW goedgekeurd		Mijlpaal 3: Hoogwaterveilig	
Project	Fase	Actuele planning (Probabilistisch)		Actuele planning (Probabilistisch)		Actuele planning (Probabilistisch)	
		VGR Q4-23	VGR Q1-24	VGR Q4-23	VGR Q1-24	VGR Q4-23	VGR Q1-24
1. Nieuw Bergen	Realisatie	gereed	gereed	gereed	gereed	Q1-26 (P50)	Q1-26 (P50)
2. Well	Planuitwerking	gereed	gereed	Q2-26 (RB)	Q2-26 (RB)	Q1-30 (RB)	Q1-30 (RB)
3. Arcen	Planuitwerking	gereed	gereed	Q4-24 (RB)	Q4-24 (RB)	Q1-28 (RB)	Q1-28 (RB)
4. Vierwaarden (waaronder Venlo/Velden)	Verkenning	Q2-26 (P50)	Q2-26 (P50)	Q2-30 (RB)	Q4-28 (RB)	Q2-32 (RB)	Q2-33
5. Steyl-Maashoek	Realisatie	gereed	gereed	gereed	gereed	Q1-25 (P50)	Q1-25 (P50)
6. Blerick - Groot Boller	Verkenning	Q2-26 (RB)	Q4-26 (RB)	Q2-27 (RB)	Q4-28 (RB)	Q1-29 (RB)	Q2-31 (RB)
7. Baarlo - Hout-Blerick	Planuitwerking	gereed	gereed	Q1-27 (P50)	Q1-27 (RB)	Q4-29 (RB)	Q4-29 (RB)
8. Belfeld	Realisatie	gereed	gereed	gereed	gereed	Q1-27 (P50)	Q1-27 (P50)
9. Buggenum	Planuitwerking	gereed	gereed	Q2-25 (RB)	Q2-25 (RB)	Q4-27 (RB)	Q4-27 (RB)
10. Thorn-Wessem	Planuitwerking	gereed	gereed	Q4-26 (P50)	Q4-26 (P50)	Q1-29 (RB)	Q1-29 (RB)
11. Willem Alexanderhaven	Planuitwerking	gereed	gereed	gereed	gereed	Q4-26 (RB)	Q4-26 (RB)
12. Lob van Gennep	Planuitwerking	gereed	gereed	Q3-25 (P50)	Q3-25 (RB)	Q3-29 (P50)	Q3-29 (RB)
13. Roerdelta	Verkenning	Q3-24 (RB)	Q3-24 (RB)	Q2-26 (RB)	Q2-26 (RB)	Q2-30 (RB)	Q2-30 (RB)
14. 't Bat Venlo	Verkenning	Q1-25 (RB)	Q1-25 (RB)	Q3-26 (RB)	Q3-26 (RB)	Q4-27 (RB)	Q4-27 (RB)
15. Zuidelijk Maasdal	Verkenning	Q1-28 (RB)	Q2-28 (RB)	Q1-31 (RB)	Q2-31 (RB)	Q4-33 (RB)	Q4-33 (RB)
16. Blerick - Bij de oude Gieterij	Gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	gereed
17. Kessel	Gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	gereed
18. Beesel	Gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	gereed
19. Heel	Gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	gereed

Methode / status

(P50) = probabilistische mijlpaal berekend d.m.v. Monte Carlo analyse.
(RB) = probabilistische mijlpaal bepaald d.m.v. risicobuffer.

Legenda

 wijziging (vertraging) t.o.v. vorige VGR
 wijziging (versnelling) t.o.v. vorige VGR

Figuur 4 - Mijlpalenplanning HWBP-WL.

Verschoven mijlpalen en fase overgangen

Er zijn in Q1-2024 zijn géén projecten overgegaan naar een andere fase. De volgende wijzigingen in mijlpalen hebben plaatsgevonden:

- *Project Vierwaarden*

Bij aanvang van het project heeft het projectteam zich vooral gericht op de planning van de verkenningsfase. Omdat de projectscope van Vierwaarden pas op het einde van de verkenning bekend is, is het niet eenvoudig om voor de PU-fase en REA-fase al mijlpalen te benoemen. De planning voor PU-fase en REA-fase is geactualiseerd maar gebaseerd op globale aannames en wijken af van Q4-2023.

- *Blerick Groot-Boller*

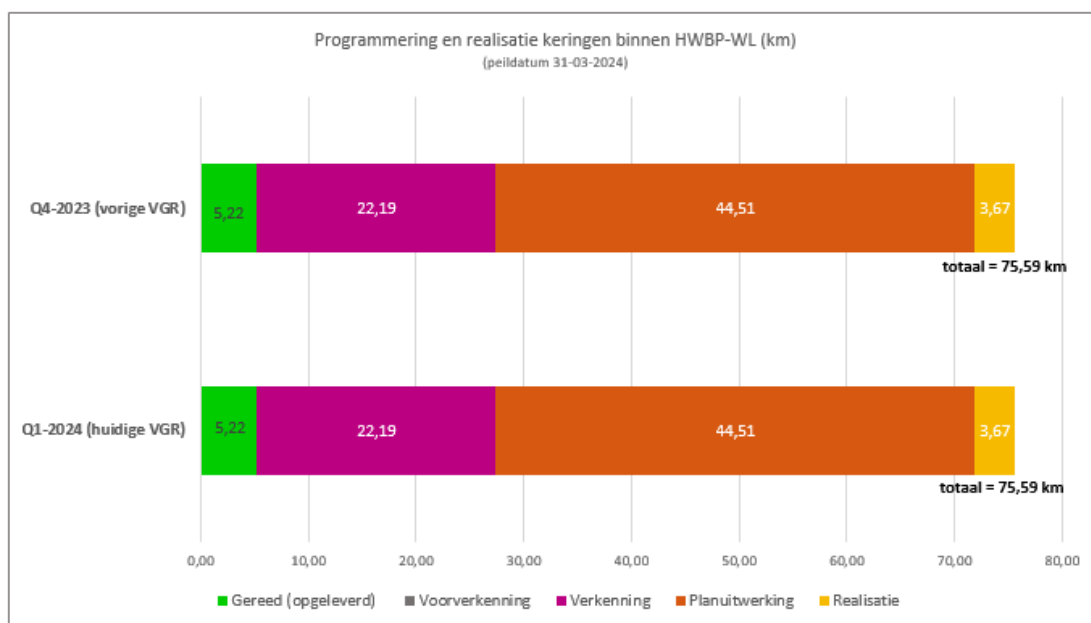
Planning aangepast t.b.v. start Q2-2024. Eind datum augustus 2026 (VKA/VKB). Dit leidt tot aanpassen van de probabilistische planning verkenning VTM-formulier met 14 maanden. Ook overige mijlpalen zijn aangepast nog wel op basis van standaard doorlooptijden voor planuitwerking en realisatiefase. De eerdere mijlpalen waren niet realistisch (tussen VKA en PPW zat bijvoorbeeld maar 1 jaar in plaats van de standaard 2 jaar).

- *Project Zuidelijk Maasdal*

In oktober 2023 is het projectteam gestart met aanvankelijk het streven naar de mijlpaal 'VKA-gereed' in Q1-2028 en 'PPW-goedgekeurd' in Q1-2031. In Q1-2024 is er door het projectteam een planning opgesteld en op basis hiervan zijn de mijlpalen VKA-gereed en PPW-goedgekeurd één kwartaal verschoven. De mijlpaal 'Hoogwaterveilig' blijft vooralsnog gelijk.

4.2 Totale voortgang HWBP-WL programma

Onderstaand figuur laat zien hoeveel kilometer primaire waterkering er binnen de huidige scope van het HWBP-WL zijn opgenomen en in welke fase deze projecten zich bevinden: voorverkenning, verkenning, planuitwerking, realisatie of gereed.

Figuur 5 - Programmering en realisatie HWBP-WL.

De huidige scope van het HWBP-WL (zie 3.1) bevat momenteel 75,59 km aan primaire waterkeringen (incl. de al opgeleverde kilometers). Gedurende een project kunnen lengtes wijzigen, bijvoorbeeld omdat er aansluiting wordt gezocht op hoge grond of omdat de ligging van de (nieuwe) dijk anders komt te liggen dan de oorspronkelijke afgekeurde dijk.

Trajecten en dijkvakken

Een dijktraject kan op basis van de landelijke beoordelingsronde een A, B, C of D status krijgen. Trajecten met C- of D-status komen in aanmerking voor versterking. Een dijktraject bestaat vervolgens uit meerdere dijkvakken. Elk dijkvak wordt beoordeeld op verschillende faalmechanismen en krijgt zijn eigen toetsoordeel (I, II, III, IV, V). De toetsoordelen van de verschillende vakken sámen bepalen uiteindelijk of het gehele dijktraject weer aan de wettelijke norm voldoet. De HWBP-WL projecten zijn vaak niet gelijk aan een geheel dijktraject. Dit betekent dat wanneer vanuit het HWBP-WL programma een project wordt opgeleverd, dit niet persé betekent dat het gehele dijktraject weer voldoet aan de wettelijke norm. De zwakste schakel (dijkvak) bepaalt hierbij de sterkte van de ketting (dijktraject).

5 Geld

5.1 Financiële indeling en spelregels

Projectfases en projectstatus

Een dijkversterking of -verlegging doorloopt vier projectfasen: ‘voorverkenning’, ‘verkenning’, ‘planuitwerking’ en ‘realisatie’. Deze fasen worden voor de financiële project- en programmabeheersing als aparte projecten benaderd. Projectfasen kennen drie statussen: ‘gereed’, ‘lopend’ of ‘doorkijk aankomend’. Dit wordt schematisch weergegeven in de tabel in figuur 6. Voor project(fases) die zijn ingedeeld onder ‘gereed’ en onder ‘lopende projecten’ is een beschikking afgegeven door het HWBP-NL. Voor project(fases) die zijn ingedeeld onder ‘doorkijk aankomend’ is nog geen beschikking afgegeven. De financiële consequenties zijn voor deze projectfasen in de VGR gebaseerd op inschattingen.

In het verleden zijn subsidies voor de dijkversterkingen en -verleggingen ‘geclusterd’ aangevraagd bij het HWBP-NL (12 projecten onder voorverkenning, 10 projecten onder verkenning en 4 projecten onder Planuitwerking). Naar verwachting worden deze in 2024 financieel afgerond. Nieuwe subsidies worden enkel nog op traject- en projectniveau aangevraagd. Dit maakt de beheersing minder complex.

In de fase lopen

Het kan voorkomen dat voor een traject al werkzaamheden worden uitgevoerd voor een volgende projectfase, terwijl hiervoor nog geen beschikking is afgegeven. In dat geval ‘loopt het project in de fase’. Door in de fase te lopen ontstaat er beter zicht op de (financiële scope van de) betreffende projectfase voordat een definitieve subsidiebeschikking wordt aangevraagd. Met het Dagelijks Bestuur zijn hierover afspraken gemaakt⁵. Bij ‘in de fase lopen’ mogen kosten gerealiseerd worden tot maximaal 25% van de totale kosten die voor die betreffende projectfase zijn geprognoseerd. Dit kan enkel aan het begin van de verkennings- en de planuitwerkingsfase van projecten. In figuur 6 zijn deze projecten aangeduid met een ‘(F)’. Voor ‘t Bat is – afwijkend op bovenstaand spelregelkader – met het Dagelijks Bestuur afgesproken dat tot maximaal 50% van de geprognoseerde kosten in deze fase uitgaven mogen plaatsvinden.

In Q2-2024 zal aan het DB voorgesteld worden om de ambtelijke opdrachtgever van het HWBP-WL te mandateren om ook voor de realisatiefase ‘in de fase’ te kunnen lopen. Binnen dit voorstel worden een aantal kaders en voorwaarden geformuleerd. Indien hieraan wordt voldaan, kan besloten worden ook in deze fase te starten met werkzaamheden alvorens een beschikking is afgegeven. Dit heeft tot doel een beheerste sturing op efficiëntie en effectiviteit binnen het programma te realiseren.

Voorfinanciering uitgaven vastgoed en grondverwerving HWBP

In de planuitwerkingsfase wordt vaak al gestart met het ‘functievrij’ maken van tracés en gebieden, bijvoorbeeld door het verwerven van vastgoed of het verleggen van kabels en leidingen. Hierdoor kan de opdrachtnemer/aannemer bij aanvang van de realisatiefase voortvarend van start wat het risico op vertragingen verlaagt. Met het Dagelijks Bestuur zijn afspraken gemaakt over de voorfinanciering van deze kosten⁶. Projecten waarvoor al dergelijke uitgaven plaatsvinden zijn in figuur 6 aangeduid met ‘(G)’.

⁵ Spelregelkader financiering HWBP voor het “in de fase lopen” van projecten, 2021-D28153, 11 mei 2021.

⁶ Financiering vastgoed en grondverwerving HWBP, WLDOC-77825112-30988, 24 mei 2022.

Afgeronde projecten (beschikt)	Lopende projecten (beschikt)	Projecten in de doorkijk (nog <u>niet</u> beschikt)
Voorverkenning		
12 Trajecten	hwbp Onderzoek Vierwaarden	N.v.t.
Verkenning		
Alexanderhaven C Steyl Oude gieterij Lob van Gennep	Traject 10 verkenningen Venlo-Velden (onderdeel Velden Groot Boller) Blerick Groot-Boller (onderdeel Velden Groot Boller) Roerdelta Vierwaarden	t Bat (F) Zuidelijk Maasdal (F)
Planuitwerking		
Oude Gieterij	Nieuw Bergen (onderdeel Tranche 1) Belfeld (onderdeel Tranche 1) Beesel (onderdeel Tranche 1) Heel (onderdeel Tranche 1) Steyl Buggenum Kessel Alexanderhaven C Arcen Thorn Lob van Gennep Baarlo Well	Roerdelta t Bat Vierwaarden Blerick Groot-Boller
Realisatie		
Oude Gieterij	Beesel (*) Heel (*) Nieuw Bergen Steyl Belfeld	Well Arcen (G) Baarlo Buggenum (G) Alexanderhaven C Thorn Roerdelta Lob van Gennep t Bat Vierwaarden Blerick Groot-Boller
Innovatieprojecten		
POV Piping	Innovatie Tranche 1 Innovatie Tranche 2 POV Dijkversterking Gebiedseigen Grond	
Overig		
Alexanderhaven Roermond A+B Meekoppelkansen Programmateamkosten t/m 2023	Niet-Subsidiabel t/m 2030 Programmateamkosten 2024	Programmateamkosten 2025 Programmateamkosten 2026

F = Projecten lopen in de fase.

G = Uitgaven inzake grondverwering (voorfinanciering WL).

* = projecten zijn hoogwaterveilig opgeleverd maar financieel nog niet afgesloten

Mutaties t.o.v. vorige VGR

Figuur 6 - Overzicht financiële projectfasen.

5.2 Inkomsten en uitgaven

De Limburgse dijkversterkingsprojecten worden gefinancierd vanuit verschillende bronnen. Deze zijn te splitsen in bijdrages van derden (HWBP-NL, Ministerie I&W, provincie en gemeenten) en in bijdrages van WL zelf (10% projectgebonden eigen aandeel en aanvullende bijdrages zoals bijdrages voor niet-subsidiabele kosten⁷ of bijdragen vanuit het watersysteem).

In het eerste deel van figuur 7 staan de bijdragen die het HWBP-WL van derden krijgt. In het tweede deel van figuur 7 staat het aandeel van WL zelf. De cijfers hebben betrekking op alle project(fases) binnen het HWBP-WL. Dus zowel de lopende projectfases, de nog komende projectfases (doorkijk) én de afgeronde projectfases.

Bijdragen derden (gereed, lopend en doorkijk)	Q4-2023	Q1-2024	Δ Q4-Q1
HWBP landelijk (totaal)	742.064.220	763.936.274	21.872.054
HWBP landelijk regulier	708.114.034	709.742.852	1.628.818
HWBP niet aangelegde keringen	30.627.054	36.303.166	5.676.112
HWBP slimme maatregelen	0	14.700.780	14.700.780
HWBP vermeden kosten dijkversterking	3.323.132	3.189.476	-133.656
Derden	67.501.305	67.676.305	+/- 175.000
MIRT (totaal)	176.526.199	178.457.743	+/- 1.931.544
MIRT bijdrage Regio, Provincie	9.616.706	9.616.706	0
MIRT bijdrage Rijk	151.630.368	153.561.912	1.931.544
Programmatische aanpak grote wateren (I&W)	15.279.125	15.279.125	0
	986.091.724	1.010.070.322	23.978.598

Eigen aandeel WL (gereed, lopend en doorkijk)	Q4-2023	Q1-2024	Δ Q4-Q1
Project gebonden eigen bijdrage WL	80.514.250	83.915.219	3.400.969
Extra toegezegd aandeel WL	6.322.228	6.321.125	+/- -1.103
Beekherstel bijdrage WL	7.281.148	7.392.437	+/- 111.289
	94.117.626	97.628.781	3.511.155

Figuur 7 – Bijdragen derden en bijdragen WL.

Figuur 8 geeft de totale dekking weer op peildatum 31 maart 2024. De totale dekking (circa € 1,1 miljard) bestaat uit bijdragen derden en bijdragen WL bij elkaar opgeteld. Het vormt daarmee het primaire budget van het programma.

Totale dekking (gereed, lopend en doorkijk)	Q4-2023	Q1-2024	Δ Q4-Q1
Bijdragen derden	986.091.724	1.010.070.322	23.978.598
Eigen aandeel WL	94.117.626	97.628.781	+/- 3.511.155
	1.080.209.350	1.107.699.103	27.489.753

Figuur 8 - Totale dekking.

De totale dekking is ten opzichte van Q4-2023 toegenomen met € 27,4 miljoen. Dit wordt vrijwel volledig verklaard door:

- Actualisatie van de dekkingsraming van 'lopende projecten':
 - PU-fase Well (+ € 4,8 miljoen). Inmiddels is door het HWBP-NL een beschikking afgegeven voor de dijkversterking en zijn uitwisselingsbijdragen toegekend voor de systeemwerkingsmaatregel.

⁷ Niet-subsidiabele kosten zijn kosten die worden gemaakt ten behoeve van ontwikkelingen en projectbeheersingsproducten die WL-breed kunnen worden toegepast. Dit zijn normaal gesproken producten die een programma vanuit de lijnorganisatie krijg aangeleverd, maar in het geval van Waterschap Limburg worden deze opgezet door het HWBP-WL zelf. Waar mogelijk werken WL en het HWBP-WL hieromtrent met gesloten beurs tenzij dit rode cijfers oplevert voor het HWBP-WL.

- Actualisatie kosten én dekkingsramingen bij 'projecten in de doorkijk':
 - VK-fase Venlo 't Bat (+ 175 k€), bijstelling raming;
 - REA-Well (+ € 20,3 miljoen). De door het HWBP-NL toegekende uitwisselingsbijdragen voor de systeemwerkingsmaatrel zijn definitief toegekend en verwerkt in de programmapeiling;
 - REA-fase Alexanderhaven (+ € 1,6 miljoen), bijstelling raming;
 - Programmteamkosten 2025 (+ 235 k€), bijstelling raming;
 - Programmteamkosten 2026 (+ 204 k€), bijstelling raming.

Prognose einde werk (uitgaven)

De prognose einde werk (PEW) bestaat uit het bedrag dat al binnen een project is gerealiseerd en de prognose van toekomstige uitgaven. In de PEW is het optreden van 'voorzien risico's' van de projecten meegenomen. Deze risico's zijn gespecificeerd in de subsidieaanvraag van een project. In de projectbegrotingen zijn hiervoor vervolgens bedragen gereserveerd. De projecten kunnen hiermee voorzien tegenvallers tot op zekere hoogte zelf opvangen. Figuur 9 laat de totale PEW zien op peildatum 31 maart 2024, onderverdeeld in de voornoemde drie categorieën (gereed, lopende projectfasen en projectfasen in de doorkijk).

Prognose einde werk (gereed, lopend en doorkijk)	Q4-2023	Q1-2024	Δ Q4-Q1
Gereed	28.897.208	30.825.326	1.928.118
Lopende projectfasen	265.192.231	265.372.787	+/- 180.556
Doorkijk aankomende projectfasen	774.624.651	775.050.312	+/- 425.661
	1.068.714.090	1.071.248.425	2.534.335

Figuur 9 - Prognose einde werk.

Figuur 9 laat zien dat PEW is toegenomen met € 2,5 miljoen tot € 1,071 miljard. Dit wordt verklaard door:

- Toename van PEW bij 'lopende projecten' (bijstelling raming):
 - REA-fase Arcen (+ k€ 221).
- Toename PEW bij 'projecten in de doorkijk' (bijstelling raming):
 - VK-fase Venlo 't Bat (+ k€ 175);
 - REA-fase Alexanderhaven (€ 1,6 miljoen);
 - Programmteamkosten 2025 (+ 235 k€);
 - Programmteamkosten 2026 (+ 204 k€).

5.3 Programma risicoreservering

Bij de uitvoering van HWBP-WL projecten is sprake van een tal van risico's. Een aantal van deze risico's is voorzien en wordt meegenomen in de prognose einde werk van de individuele projecten. Er zijn ook risico's die je *niet* kunt voorzien. Hiervoor is binnen de projectsubsidie een 'risico-opslag' toegekend. Bij aanvang van het project dragen projecten deze risico-opslag af aan de centrale "programma risicoreservering". Daarnaast vloeit een eventueel positief resultaat bij afgeronde projecten als 'hard surplus' door naar de risicoreservering. De opbouw is daarmee als volgt:

1. het **harde surplus** afkomstig van de reeds afgeronde projecten en;
2. een **risico-afdracht**⁸ vanuit het budget van de lopende projecten aan het programma, opgebouwd uit:
 - a. het budget voor de 'onvoorziene risico's' (risico-opslag);
 - b. het verschil tussen de zogenaamde "P50 probabilistische planning" en de "deterministische planning" (projectuitloop en daar aan gekoppelde kosten);
 - c. eventuele extra toevoegingen en onttrekkingen gedurende de looptijd van het project.

De programma risicoreservering wordt projectoverstijgend beheerd. Hiermee kan het programma tegenvallers binnen projecten opvangen, voordat men zich moet wenden tot de budgetten van WL. De programma risicoreservering bepaalt voor een groot deel de financiële draagkracht, of te wel het weerstandsvermogen, van het programma. Op peildatum 31 maart 2024 is de hoogte van de programma risicoreservering is als volgt:

Programma risicoreservering	Q4-2023	Q1-2024	Δ Q4-Q1
Harde surplus afgeronde projecten (projectenbudget - einde werk)	7.214.298	8.057.344	843.046
Risicoafdracht lopende projecten	7.473.561	7.473.561	0
	14.687.859	15.530.905	843.046

Figuur 10 - Programma risicoreservering.

Figuur 10 laat zien dat de risicoreservering met K€ 844 is toegenomen. Dit wordt veroorzaakt doordat de programmateamkosten van 2023 met een positief resultaat zijn afgerond, dit vanwege een tijdelijke onderbezetting. Het resultaat is als hard surplus doorgevloeid naar de centrale risicoreservering⁹.

⁸ Dit betreft de primaire vaststelling in het PMT van de risicoreservering van de huidige beschikkingen.

⁹ Van het hard surplus is € 1,1 miljoen toe te kennen als surplus op de bijdrage van projectpartners (niet HWBP) binnen de afgeronde VK-fase Lob van Gennep. Indien ná realisatie van project Gennep geen tekorten zijn ontstaan dient dit aan de projectpartners te worden terugbetaald. In de REA fase is hier rekening mee gehouden in de vorm van een beheersmaatregel (zie hoofdstuk 5.5).

5.4 Financiële draagkracht programma en weerstandsvermogen

Wanneer de programma risicoreservering wordt afgezet tegen het (verwachte) resultaat van de afzonderlijke projecten (budget – PEW) ontstaat er inzicht in de financiële draagkracht van het programma. Ook wel ‘weerstandsvormogen’ genoemd. Op peildatum 31 maart 2024 is dit als volgt:

Financiële draagkracht programma (excl. beheersmaatregelen)	Q4-2023	Q1-2024	Δ Q4-Q1
Programma risicoreservering	14.687.859	15.530.905	843.046
Verwacht resultaat lopende projecten	-1.884.395	1.922.581	3.806.976
Verwacht resultaat projecten in de doorkijk	0	-1.113.273	-1.113.273
	12.803.464	16.340.213	3.536.749

Figuur 11 - Financiële draagkracht programma (excl. beheersmaatregelen).

Figuur 11 laat zien dat het verwachte resultaat van de lopende projecten € 1,9 miljoen bedraagt, een verbetering van € 3,8 miljoen t.o.v. Q4-2023. Dit wordt vooral veroorzaakt omdat de dekking van de PU-fase Well is toegenomen met € 4,8 miljoen (zie ook paragraaf 5.2). Voorheen liet de PU-fase van Well een negatief resultaat zien, dat is nu niet meer zo.

Bij de ‘projecten in de doorkijk’ is een negatief resultaat van -/- € 1,1 miljoen te zien. Dit wordt veroorzaakt doordat in de programmapeiling voor de eerste keer de (gedeeltelijke) teruggave van het surplus vanuit de afgeronde VK-fase Gennep aan de projectpartners is verwerkt¹⁰. Dit wordt na afronding van de PU-fase en REA-fase geëffectueerd en is als toekomstige reservering/beheersmaatregel opgenomen.

In totaliteit neemt financiële draagkracht (nog zonder beheersmaatregelen) toe van € 12,8 miljoen tot € 16,3 miljoen.

5.5 Financiële ontwikkelingen en beheersmaatregelen

In het kader van financiële beheersing worden bij de lopende projecten verschillende beheersmaatregelen genomen en verwerkt in de programmapeiling (*bijvoorbeeld extra taakstelling project, of ‘ophalen’ aanvullende dekking bij partners*). De voortgang op deze maatregelen wordt besproken in de periodieke sturingsoverleggen tussen programmaleiding en projectleiding. De maatregelen zijn bedoeld om nog beter in control te komen. Figuur 12 laat zien wat het effect van de beheersmaatregelen (in totaal € 4,75 miljoen) is op de financiële draagkracht van het programma. Er ontstaat hiermee een nieuwe omvang voor de financiële draagkracht, namelijk € 21,1 miljoen. Dit is een kleine afname ten opzichte van Q4-2023.

Financiële draagkracht programma (incl. beheersmaatregelen)	Q4-2023	Q1-2024	Δ Q4-Q1
Financiële draagkracht programma (excl. beheersmaatregelen)	12.803.464	16.340.213	3.536.749
Beheersmaatregelen lopende projecten	8.899.161	4.745.039	-4.154.122
	21.702.625	21.085.252	-617.373

Figuur 12 - Financiële draagkracht van het programma (incl. beheersmaatregelen).

¹⁰ Memo dotatie programmarisicoreservering vanuit resultaat Verkenningfase Lob van Gennep 30-04-2024, WLDOC-419950788-3985

5.6 Eigen aandeel WL

Een belangrijk onderdeel van de financiering van het HWBP – zoals ook vastgelegd in de Waterwet - is dat de projectwaterschappen op basis van voorcalculatie 90% subsidie (50% Rijk, 40% solidariteitsbijdrage van alle waterschappen) ontvangen en zelf een projectgebonden eigen bijdrage (PGEB) van 10% van de subsidiabele uitgaven dragen.

In december 2023 zijn door het HWBP-NL belangrijke besluiten genomen over de projectgebonden eigen bijdrage¹¹. Zo moeten overschotten beschikbaar blijven voor de subsidiabele kosten van latere HWBP-projectfasen. Na afronding van de HWBP-projecten in de gehele periode t/m 2050 dient de 10% PGEB zoveel als mogelijk gerealiseerd te zijn conform de in de Waterwet beoogde verhouding 50:40:10. Indien van toepassing, dienen de financiële consequenties van verschillen tussen de daadwerkelijke PGEB en de beoogde PGEB van 10% verantwoord te worden.

WL geeft hier al invulling aan door het harde surplus vanuit afgeronde projecten op te nemen in de centrale risicoreservering (zie 5.3). Deze risicoreservering wordt extra comptabel gerapporteerd en is bedoeld om eventuele tekorten in lopende en toekomstige project op te kunnen vangen. In onderstaande tabel wordt gerapporteerd over de bijdrage van WL aan de inmiddels afgeronde projecten¹².

Eigen bijdrage WL aan afgeronde projecten								
	HWBP Regulier (90%-deel)	HWBP-uitwisselingsbijdrage(n) (90%-deel)	Project gebonden aandeel WL (10%-deel)	Extra toegezegd aandeel WL	Totale bijdrage WL (%)	Hard surplus afgeronde projecten (HWBP-deel)	Toegekend aan andere projecten	Resterende risico-reservering
Q4-2023	27.830.907	977.027	3.037.585	100.106	9,8%	5.976.152	2.383.398	3.592.754
Q1-2024	30.324.954	977.027	3.314.701	100.106	9,8%	6.851.344	2.383.398	4.467.946
Δ Q4-Q3	2.494.047		277.116	0	0	875.193	0	875.193

Opmerking: in VGR Q4-2023 zijn per abuis foute getallen gebruikt voor de Totale bijdrage WL (11,1%) en Hard surplus (€ 7.214.298). Dit is nu gecorrigeerd.

Figuur 13 – Eigen bijdrage Waterschap Limburg.

Figuur 13 laat zien dat voor de HWBP-opgave (bestaande reguliere dijkversterking én uitwisselingsbijdragen) van de afgeronde projecten WL een eigen bijdrage heeft toegekend van cumulatief 9,8%¹³. Na afronding van deze projecten bedraagt het resultaat dat is toe te rekenen aan de dijkversterkingsopgave € 6,8 miljoen. Dit bedrag is opgenomen in de centrale risicoreservering. Hiervan is € 2,4 miljoen reeds 'toegekend' aan lopende projecten om (verwachte) tekorten op te vangen.

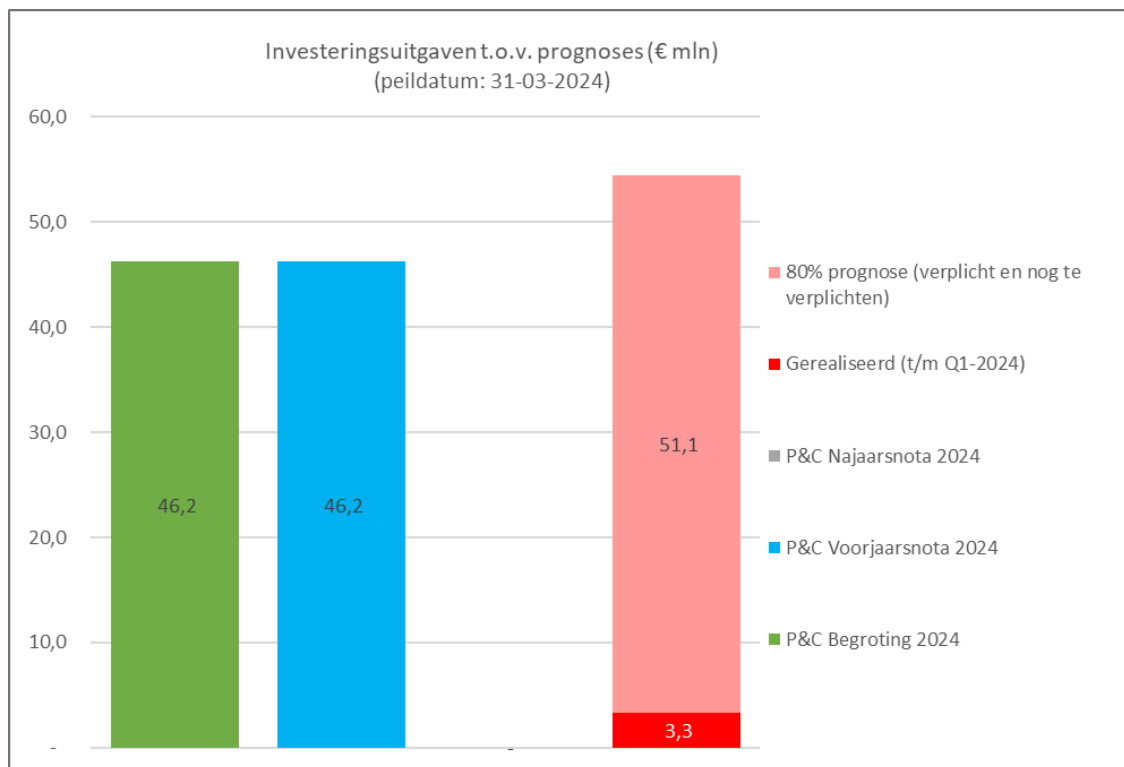
¹¹ Projectgebonden Eigen Bijdragen HWBP, Uni van Waterschappen, kenmerk 122711/MdR, 17 januari 2024.

¹² 12-trajecten, VK-Alexanderhaven C, VK-Steyl, VK-Oude Gieterij, VK-Lob van Gennep, PU-Oude Gieterij, REA-Oude Gieterij, Alexanderhaven Roermond A+B, Meekoppelkansen, POV Piping en de Programmteamkosten t/m 2023

¹³ Voorheen werd géén 10% eigen bijdrage geëist tegenover de HWBP-uitwisselingsbijdrage. De uitwisselingsbijdrage werd beschouwd als een 100% bijdrage. Hierdoor ligt de berekende procentuele bijdrage van WL over de reeds afgeronde projecten onder de 10%. Zodra projecten worden afgerond worden ze opgenomen in figuur 13. Hierdoor kan de berekende procentuele bijdrage van WL in de toekomst fluctueren.

5.7 Financiën ten opzichte van de P&C-cyclus

In onderstaand figuur worden de (verwachte) uitgaven van het programma afgezet tegen de bestuurlijk vastgestelde P&C-producten: begroting, voorjaar- en najaarsnota.

Figuur 14 - Realisatie en prognose 2023 t.o.v. P&C-producten.

Bovenstaand figuur zet de P&C producten van begrotingsjaar 2024 (begroting, voorjaarsnota en najaarsnota) af tegen de daadwerkelijke realisatie en 80% van de door projecten geprognostiseerde uitgaven.

De actuele prognose van de investeringsuitgaven in 2024 bedraagt op peildatum 31 maart 2024 bedraagt € 54,4 miljoen. Deze prognose ligt daarmee hoger dan in de begroting opgenomen. In de voorjaarsnota 2024 is deze echter niet bijgesteld en kan in de komende kwartalen op voortgang worden gevolgd.

5.8 Kredietruimte programma

Naast de jaarlijkse uitgaven en inkomsten is eveneens het totaal beschikbaar gestelde investeringskrediet voor de HWBP-WL projecten van belang. Een investeringskrediet is noodzakelijk om gelegitimeerd uitgaven van investeringsprojecten te mogen doen (waaronder dus de HWBP-WL projecten). Het HWBP-WL heeft een investeringskrediet van € 182 miljoen aangevraagd op programmaniveau, dat gevoteerd is door het Algemeen Bestuur en beschikbaar gesteld (verleend) door het Dagelijks Bestuur.

De opbouw van het huidige investeringskrediet HWBP-WL ziet er als volgt uit:

Investeringskrediet (in miljoen)	Q1-2024
Beschikbaar krediet	182,1
Gerealiseerde uitgaven t/m 2023	176,6
Gerealiseerde uitgaven Q1-2024	3,3
Kredietruimte eind Q1-2024	2,2
Prognose Q2 t/m Q4 2024	51,1
Verwachte kredietruimte eind 2024	-48,9

Figuur 15 – Kredietruimte (bruto bedragen).

Figuur 15 laat zien dat het HWBP-WL programma in Q1-2024 nog heeft kunnen opereren binnen het beschikbare krediet. In Q2-2024 zal de huidige kredietruimte volledig zijn benut. Daarom wordt in Q2-2024 het DB gevraagd om een aanvullende kredietverlening om de projecten binnen HWBP-WL te continueren. In de begroting 2024 is hiervoor al een bedrag van € 40 miljoen bruto (€ 4 miljoen netto) gevoteerd door het AB. Indien uiteindelijk in 2024 meer investeringskrediet nodig is dan de reeds gevoteerde € 40 miljoen, is aanvullende voting via een besluit door het AB noodzakelijk.

5.9 Voorfinanciering

In de fase lopen en grondverwerving

Om lopende projecten niet stil te laten vallen zijn er met het DB afspraken gemaakt over het in de planvormingsfase starten van bepaalde werkzaamheden vóórdat de formele beschikking door het HWBP-NL is afgegeven. Hierdoor is er formeel sprake van voorfinanciering, wetende dat de middelen op korte termijn alsnog beschikt zullen worden. Dit wordt gezien als een beheersmaatregel voor het risico algehele voortgang op het programma. Immers als we voor elke actie ten behoeve van voortgang in de projecten pas weer kunnen doorgaan als alle middelen formeel zijn beschikt c.q. vastgelegd in een BOK, ontstaat er een parallelle schakeling van acties die een projectteam telkens laten stilvallen. Doorlooptijden worden daarmee onnodig lang. Wel is het van belang om dat binnen bepaalde spelregels te doen om e.e.a. beheersbaar te houden. De spelregelkaders hiervoor worden toegelicht in paragraaf 5.1. In figuur 7 staat opgenomen op welke projecten dit van toepassing is.

Ontwikkelingen landelijke programmering

De vigerende landelijke HWBP-programmering kent momenteel een tekort aan middelen. Voor veel waterschappen met een HWBP-opgave, waaronder ook WL, komt de subsidie voor een aantal projecten later dan dat de kosten conform de vigerende projectplanningen worden gemaakt. Het tekort in de programmeerperiode tot en met 2036 bedraagt landelijk € 3,6 miljard. Hierdoor ontstaat een spanning in de uitvoering van projecten en daarmee het behalen van de wettelijke doelstelling, namelijk in 2050 alle dijktrajecten te laten voldoen aan de norm. De afgelopen maanden is het bestuur meegenomen in bovenstaande ontwikkelingen, de consequenties hiervan en hoe hiermee om te gaan. In deze rapportage wordt uitgegaan van het handhaven van de vigerende projectplanningen. Parallel wordt de behoefte aan voorfinanciering op project- en programmaniveau gemonitord.

Een verhoging van de solidariteitsbijdrage biedt perspectief voor nog niet geprogrammeerde projecten op de (middel)lange termijn vanaf 2029, maar niet voor de tekorten op de lopende programmering en de lange termijn (Maas 2050). In de kaderbrief plus 2024 en de begroting 2024 is reeds aangekondigd dat de landelijke programmering kan leiden tot een aanvraag voor voorfinanciering voor het HWBP. Op 8 mei 2024 heeft het AB van WL ingestemd met het voorstel de continuïteit van de reeds geprogrammeerde HWBP-projecten, zoals besloten in de AB-vergadering van 28 september 2022, te herbevestigen. Ook als daaruit een onvrijwillige voorfinancieringsopgave volgt met een maximaal effect van € 9,8 miljoen, verdeeld over de periode 2025-2036.

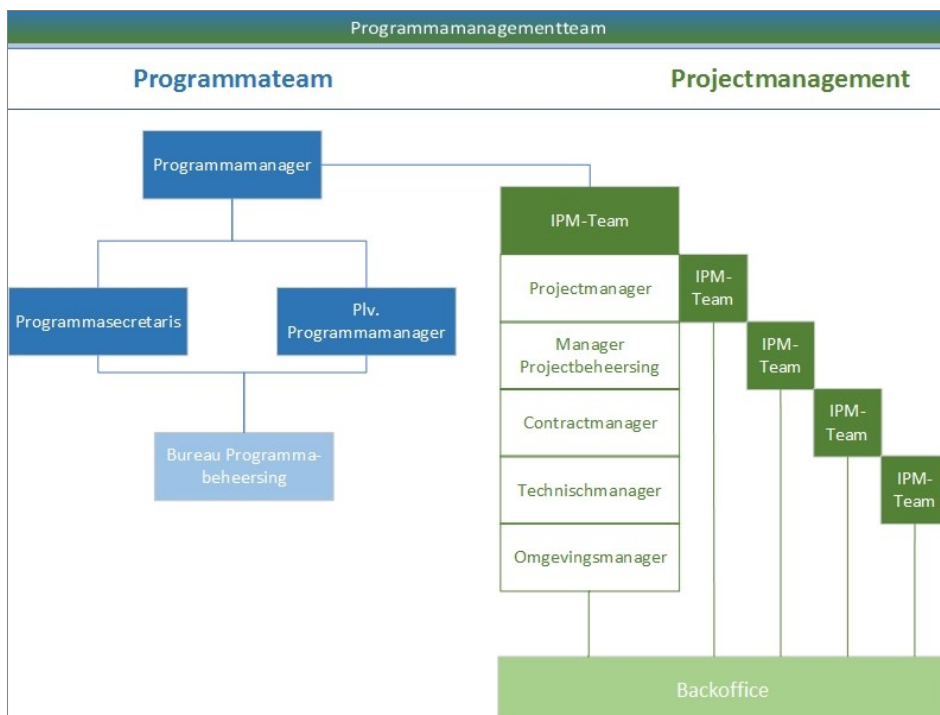
6 Organisatie

6.1 Governancestructuur

De organisatie van het HWBP-WL bestaat uit de volgende onderdelen:

- Een Programmteam inclusief een Bureau Programmabeheersing;
- Acht IPM-teams die verantwoordelijk zijn voor de projecten (deze teams die zijn ingedeeld op basis van de methodiek 'Integraal Projectmanagement');
- POV Gebiedseigen grond;
- Een back-office met medewerkers die de IPM-teams ondersteunen;
- Het Programmteam en de Projectmanagers samen vormen het Programmamanagement-team (PMT).

Figuur 16 geeft de governancestructuur weer.

Figuur 16 - Governancestructuur HWBP-WL.

6.2 Formatie en bezetting

Kaders voor programma

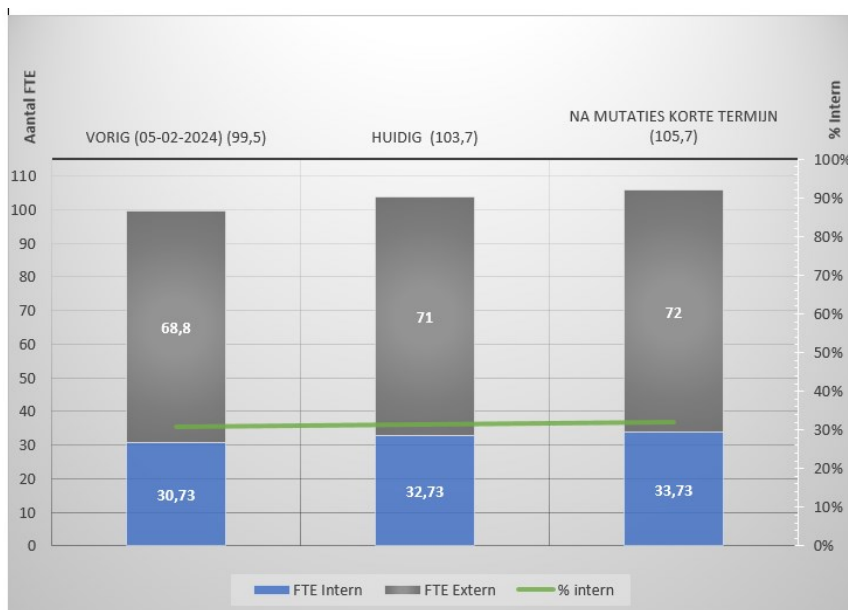
In het Transitieplan HWBP is vastgelegd dat de HWBP-WL capaciteit door tenminste 40% 'eigen WL-mensen' wordt ingevuld. Dit leidt tot minder hoge kosten, meer verbinding met de lijnorganisatie en borging van kennis. Het Transitieplan HWBP is door het DB vastgesteld op 8 december 2020 en de consequenties daarvan zijn door het AB bekrachtigd in de Voorjaarsnota 2021. Bovenstaande sluit aan op het uitgangspunt van de Kadernota WL van dat jaar: "vast voor inhuur".

Ook met de landelijke HWBP-organisatie in haar rol als subsidieverstrekker zijn afspraken gemaakt over de verhouding interne en externe mensen binnen projecten. Wanneer niet wordt voldaan aan de 40/60 verhouding, wordt over het deel dat afwijkt van de 40% het interne tarief gesubsidieerd terwijl WL het externe tarief betaalt voor de externe inzet. Het verschil ('de meerkosten') komt voor rekening van WL.

Eind 2022 is een programmabrede capaciteitsinventarisatie uitgevoerd. Daarbij is rekening gehouden met zowel de huidige als de toekomstige programmascope op afzienbare termijn. Op basis van deze inventarisatie heeft het Directieteam op 23 januari 2023 besloten om de maximale HWBP-capaciteit vast te stellen op 115 FTE¹⁴. Dit noemen we het capaciteitsplafond. Uitgaande van de 40/60 verhouding vertaalt dit zich in een benodigde formatie van 46 FTE 'HWBP-medewerkers in dienst van WL'. Het AB heeft hiertoe in Q4-2023 via de begroting toe besloten.

Actuele situatie

Onderstaand figuur geeft de capaciteit van het HWBP-programma weer (peildatum 31 maart 2024).

Figuur 17 - Ontwikkeling capaciteit HWBP-WL.

Het bovenstaande figuur laat zien dat de huidige capaciteit (intern én extern) 103,7 FTE bedraagt. Na invulling van openstaande vacatures neemt deze capaciteit toe tot 105,7 FTE. Hiervan is 31,9% in dienst van WL. Met de werving van interne medewerkers wordt de beweging ingezet richting de 40%.

¹⁴ HRM HWBP-capaciteit, 17 januari 2023, WLDOC-77825112-31771. Besloten in DT op 23 januari 2023.

Make or buy?

Om beter te kunnen sturen op kerntaken en formatie WL is vanuit de project- en programmabeheersing gestart met een actuele Work Breakdown Structure (WBS) voor HWBP-WL. Daarin staan de activiteiten/werkpakketten benoemd die vanuit het programma en de projecten nodig zijn om de dijkversterkingen te realiseren. Voor elk werkpakket bepalen we daarin wat we zelf doen (eigen formatie en inhuur) als WL (“make”) of dat we het inkopen (“buy”) via één van de raamovereenkomsten of externe leveranciers. Met dat actuele overzicht van die WBS – inclusief make or buy – zijn we nog beter in staat om strategisch te sturen op kerntaken en bijbehorende formatie HWBP -WL. Begin 2022 is dit overzicht vastgesteld door het programmateam HWBP WL.

7 Risico's

Het HWBP-WL bestaat uit een verzameling afgekeurde trajecten die projectmatig worden aangepakt. Elk traject project kent zijn eigen risico's. Projectteams zijn zelf verantwoordelijk voor de signalering, monitoring en beheersing van deze risico's gedurende de verschillende fasen van het project (verkenning – planuitwerking – realisatie). Bij de beheersing ervan wordt gekeken naar de impact van de risico's op de aspecten tijd, geld, kwaliteit, maatschappelijk draagvlak, veiligheid en imagoschade voor WL als initiator. Het voorkomen / vermijden van het optreden van risico's staat voorop. Als dit niet lukt is het verminderen van de impact de belangrijkste insteek. In het uiterste geval is acceptatie van een risico aan de orde. We onderscheiden drie type risico's / risicobeheersing:

- *Projectrisico's*: onzekerheden / ongewenste gebeurtenissen die op projectniveau een negatieve invloed hebben op het behalen van de doelstellingen, uitgedrukt in tijd / geld / kwaliteit / informatie / organisatie. De beheersing van deze risico's ligt op projectniveau.
- *Projectoverstijgende risico's*: onzekerheden / ongewenste gebeurtenissen, die bij meerdere projecten optreden en waarbij het de voorkeur verdient om met een gezamenlijke aanpak op projectoverstijgend niveau te werken aan de beheersing ervan.
- *Programma risico's*: als meerdere projecten een programma vormen kunnen er ook op dit niveau onzekerheden / ongewenste gebeurtenissen optreden, die een negatieve impact hebben op het behalen van de afgesproken programmadoelen en/of die om een programma brede aanpak vragen.

In deze paragraaf wordt een top-5 van de programmarisico's en bijbehorende beheersmaatregelen weergegeven. Ook worden de bestaande risicoprofielen van de projecten in de verschillende fasen waarin de HWBP-projecten zich momenteel bevinden weergegeven.

7.1 Top-5 programmerisico's

Onderstaande tabel geeft de belangrijkste programmerisico's weer. Deze zijn vergeleken met de belangrijkste risico's uit het vorige kwartaal. De tabel geeft ook inzicht in gerealiseerde trends en verwachte trends. In bijlage 3 worden de risico's nader uitgeschreven en worden de beheersmaatregelen gepresenteerd.

Nr.	Risico	Omschrijving	Trend (Q4 → Q1)
1	Afstemming HWBP-WL en KRW	Bij steeds meer projecten spelen 'afstemmings-zaken' tussen de HWBP-doelstelling en de KRW-maatregelen. Vanuit de betrokken wordt via projectoverstijgende inzet gestreefd naar goede oplossingen. Dit kost veel energie.	Positie: onveranderd : 1 = 1
2	Eigenaarschap hoogwaterveiligheid	Bij steeds meer maatregelen waar RWS en WL gezamenlijk zouden moeten optrekken is er sprake van een 'strijd' omtrent de vraag: wie heeft het voor het zeggen? / wie doet wat? De kwaliteit van de samenwerking lijdt daaronder.	Positie: Gestegen: 10+ → 2
3	Positie ontzanders bij projecten	Bij diverse projecten hebben ontzanders strategische grondposities verworven, die ervoor zorgen dat zij bij de inhoudelijke planontwikkeling moeten worden betrokken. Op programmaniveau worden hiervoor de benodigde beleidslijnen ontwikkeld en geïmplementeerd, zodat er op projectniveau mee gewerkt kan worden.	Positie: Gestegen: 7 → 3
4	Benutting meekoppelkansen	Bij veel projecten is sprake van 'meekoppelkansen' voor initiatieven/belangen van andere overheden (gemeente / provincie) en/of maatschappelijke organisaties. Het blijkt regelmatig nodig dat projecten ondersteund worden vanuit het programma om de gewenste voortgang te bereiken.	Positie: Onveranderd: 4 = 4
5	Invoering omgevingswet	De omgevingswet is per 1 jan 2024 ingevoerd en er wordt door alle betrokken organisaties hard gewerkt aan het realiseren van de juiste randvoorwaarden. De verwachting is dat er snel een praktische acceptatie en vertaling naar het werk van alle dag zal plaatsvinden.	Positie: Gedaald: 3 → 5

Figuur 18 - Programmerisico's HWBP.

7.2 Projectrisico's

Alle individuele projecten registreren hun actuele projectrisico's in een (gestandaardiseerd) Risico Register. De risico's en de bijbehorende risicobeheersmaatregelen worden periodiek geactualiseerd ten behoeve van de verantwoording omtrent de aanpak, de projectinterne sturing en waar nodig de projectexterne sturing (richting gecontracteerde ingenieurs bureaus / aannemers). De risicoprofielen van de diverse maatregelen zijn sterk afhankelijk van de fase waarin het project zich bevindt. In dit hoofdstuk wordt, op basis van de geproduceerde top 5-risico's bij de diverse projecten, nagegaan welke de kenmerkende risico's zijn die per fase worden aangetroffen en wat de hierbij behorende categorieën van risicobeheersing zijn. Hiermee wordt duidelijk of de betrokken projecten 'in controll' zijn m.b.t. de voor hen geldende (top)risico's.

Beschouwing projecten Verkenningfase

(Groot Boller / Zuidelijk Maasdal / Venlo 't Bat / Roerdelta / Vierwaarden)

Kenmerkende actuele top risico's uit de verkenningfase zijn:

- Discussie over kostenverdeling Rijk (Waterschap) - Gemeente – Projectontwikkelaar[s].
- Integraliteit in de knel met participanten [gemeente / bedrijven].
- De projectpartners halen de vooraf afgesproken mijlpalen niet.
- raakvlakken zorgen voor discussie.
- Er is onvoldoende informatie over de conditioneringsaspecten t.b.v. besluitvorming.
- Geen goede balans in beeld tussen 'verbeteren waterveiligheid - ruimtelijke ontwikkeling en versterken gebiedskwaliteiten'. waardoor er geen integraal project ontstaat.
- Combinatie van HWBP-WL en KRW-maatregelen levert 'spanning' tussen de beide beleidsvelden op.
- Positie ontzanders bij de planontwikkeling vraagt om een specifieke aanpak op project- en programma-niveau.

Trend Q1-2024 :

- Binnen deze categorie projecten is veel aandacht (en vroegtijdige doorkijk) voor de onzekerheden, die in het project niet alleen in de verkenningfase maar ook de planuitwerkingsfase en realisatiefase naar voren kunnen komen.
- Naast de 'projecteigen' risico's wordt er veelvuldig ook 'bij de burens' gekeken naar de risicoprofielen die aanwezig zijn bij stakeholders / samenwerkingspartners / collega overheden. Hierdoor wordt het risicoprofiel van het project verbreed, waardoor ook tijdig zicht ontstaat op de 'exogene' risico's [onzekerheden waarvan de beheersing buiten de directe invloedssfeer van WL/I&M ligt].

Conclusie:

- Risicoprofielen: voldoen aan de gebruikelijke inhoud.
- Risicobeheersing:
 - veel omgevingsmanagement gaande;
 - voldoende breed perspectief aanwezig om tunnelvisie te voorkomen;
 - sterk strategische benadering gevraagd vanuit projecten en programma;
 - substantiële werkdruk op de projectteams;
 - Groeiend risicobesef bij projectteams en IPM-rolhouders.

Beschouwing projecten planuitwerkingsfase:

(WA Haven – Groene Rivier Well - Arcen – Lob van Gennep – Thorn Wessem – Baarlo Hout Blerick - Buggenum)

Kenmerkende actuele onzekerheden uit de planuitwerkingsfase zijn:

- Onvoldoende samenwerking met betrokken bedrijven hindert voortgang.
- Integraliteit van benadering is duur / moeilijk.
- Besturen (rijk - provincie - gemeente – waterschap) bereiken geen overeenstemming over gewenste planontwikkeling.
- Verschillende belangen kunnen niet samengevoegd worden tot een alom geaccepteerd ontwerp.
- Spanningen tussen shareholders c.q. financiers.
- Hoog abstractieniveau van het ontwerp zorgt voor gebrek aan vertrouwen bij omgeving.
- gebruikelijke onzekerheden over de tijdige afgifte door de diverse bevoegde gezagen van de benodigde vergunningen, ontheffingen, verklaringen van geen bezwaar, etc..
- IB kan producten niet binnen planning leveren
- Prijsstijgingen/indexeringen tarieven IB zeer hoog
- Geselecteerde aannemer doet aan einde PU-fase een niet-conforme marktaanbieding voor rea-fase
- Meer onderzoeken nodig dan voorzien in PU fase
- Systeemmaatregel wordt vertraagd a.g.v. verlies maatschappelijk draagvlak, financiële haalbaarheid of evaluatie DPM.
- onzekerheden over de mogelijkheden van het HWBP om mee te kunnen gaan in het ontwikkelen c.q. het benutten van aanwezige meekoppelkansen.
- zorgen om het totstand brengen / instandhouden van de gewenste integraliteit van de ontwikkelingen in een project-gebied.
- spanning op de mate van aanwezigheid van maatschappelijk draagvlak voor de concrete maatregelen, vanwege het feit dat gaandeweg meer helderheid komt over de concrete invulling van de maatregelen.
- onzekerheden over de mate van medewerking van beheerders van kabels en leidingen over te nemen maatregelen (verleggingen / verdiepingen).
- Tijdige beschikbaarheid van gronden / vastgoed / zakelijk recht.
- De financiële scope en de projectscope met de bijbehorende kosten voor realisatie van het voorkeursalternatief zijn niet in balans/evenwicht.
- Bevoegde gezagen houden zich onverwacht niet aan verplichte of afgesproken termijnen.
- Onzekerheid of de betrokken beheerders het afgeronde werk in beheer zullen nemen.
- Areaalgegevens niet [voldoende] op orde.

Trend Q1 2024:

- Weerstand bij omwonenden van diverse projecten vanwege concrete zaken zoals bomenkap, geluidshinder en stikstofmaatregelen neemt toe als er sprake is van onvoldoende betrokkenheid bij de planuitwerking. Veel inzet vanuit de projecten op deze aspecten.
- Organisatie van duurzame uitvoering van projecten (m.n. als gevolg van 'stikstofregels') blijkt moeilijk te zijn als gevolg van het ontbreken of onvoldoende aanwezig zijn van de praktische randvoorwaarden. Er is veel inzet vanuit techniek en contractmanagement op dit aspect.
- Soms 'spanning' op planning en budgetbesteding van de Planuitwerkingsfase door complexiteit werkzaamheden. Strakke projectbeheersing wordt waar mogelijk gehanteerd.

Conclusie:

- Risicoprofielen: voldoen aan de gebruikelijke te verwachten inhoud.
- Risicobeheersing:
 - veel omgevingsmanagement, contract en technisch management gaande;
 - voldoende breed perspectief aanwezig om tunnelvisie te voorkomen;
 - substantiële werkdruk op de projectteams;
 - toenemende betrokkenheid vanuit de 'markt' (twee-fasen-contract) om de onzekerheden in de planuitwerking te beheersen;
 - Intensieve samenwerking met IB's om tijdig de gewenste producten (ontwerpen / ramingen / vergunningaanvragen / onderzoeken) gerealiseerd te krijgen;
 - Sterke sturing op tijd-geld-kwaliteit-maatschappelijk draagvlak.

Beschouwingen projecten realisatiefase:
(Steyl Maeshoek– Nieuw Bergen – Belfeld)

Kenmerkende actuele onzekerheden uit de realisatiefase zijn:

- Het aantreffen van onverwachte objecten / situaties in de ondergrond (Niet Gesprongen Explosieven / Kabels en Leidingen / Chemische – fysieke verontreinigingen), die verwijderd moeten worden om de voortgang van de werkzaamheden mogelijk te maken.
- Maatschappelijke onrust omtrent verwachte en/of ontstane hinder als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden, waarbij de beheersing verder dient te gaan dan hetgeen de uitvoerende aannemer zelf kan bewerkstelligen.
- De vraag hoe om te gaan met de invloed van 'voortschrijdend inzicht' op de vormgeving en de uitvoering van de geplande / gecontracteerde maatregelen.
- De onzekerheid met betrekking tot het al dan niet tijdig beschikbaar zijn van de benodigde gronden c.q. andere onderdelen van de maatregelen.
- Het voorkomen / mitigeren van uitvoeringsschade.
- Onzekerheid over het functioneren van de ontwikkelde verkeerskundige maatregelen.
- Onzekerheid over het oplossen van problemen met riolen / grondwaterproblematiek / afwatering.

Trend Q1 2024:

- Optredend risico : het daadwerkelijk aantreffen van onverwachte zaken in de ondergrond bij de uitvoering van werkzaamheden. Beheersing : strak afwikkelen van 'VTW's'.
- Optredend risico: het optreden van vertraging in het verwerven van gronden / zakelijk rechten ten behoeve van de uitvoering van de werkzaamheden. Beheersing: tijdige communicatie naar de ON en zoeken naar 'work arounds'.

Conclusie:

- Risicoprofiel: voldoen aan de gebruikelijke inhoud.
- Risicobeheersing:
 - veel standaard (protocollaire) vormen van technische aanpak, zoals die in de markt gebruikelijk zijn, bij de uitvoering van grond gerelateerde werkzaamheden;
 - goede aandacht nodig voor de juiste risicotoedeling naar ON en OG bij de uitvoering van werkzaamheden;
 - Strakke implementatie van de combinatie van (juridisch) contractmanagement en (risicogestuurde) toetsing van de ON-performance.

8 Communicatie

Terugblik op Q1-2024

Programmacommunicatie

- Sr communicatieadviseur geworven.
- Persprotocol gemaakt.
- Begonnen met updaten van Handboek communicatie HWBP WL.
- Kennisdag/marktconsultatie raamovereenkomst ingenieursdiensten op 26 februari.
- Factsheets van alle projecten ontwikkeld

Projectcommunicatie

- Nieuwe projectverdeling onder projectcommunicatieadviseurs vanaf 1 april 2024
- Structureel communicatieoverleg gestart met alle (ROK)communicatieadviseurs van de HWBP-projecten.
- Eerste inzichten in geraamde communicatiecapaciteit en -budgetten per project.
- Arcen: persbericht over voorlopige gunning aannemer en feestelijk moment met bewoners achtertuinen (30 januari). Informatieavond samen met aannemer (28 februari)
- Baarlo – Hout-Blerick: Kennisgeving voornemen en participatie Herstel Kwistbeek vanaf 23 januari ter inzage en inloopbijeenkomst op 30 januari.
- Buggenum: inloopbijeenkomst voor deelgebied over gebruik van de kruin op 5 februari, inloopbijeenkomst voor deelgebied over tussengebied op 19 februari, wandeling samen met Heemkunde Buggenum op 25 maart.
- Thorn – Wessem: mail van dorpsraad Wessem over wens zelfsluitende kering ter hoogte van Maasboulevard door Jeroen Achten namens alle partijen beantwoord op 13 maart, omgevingsmanager en technisch manager gesprek met dorpsraad Wessem over de Maasboulevard op 18 maart (zelfde bericht als de mail).
- Well: inloopavond over stand van zaken ontwerp (22 januari), projectfilm afgerond en gepubliceerd
- POV DGG: afronding op Dijkwerkersdag met overdracht puzzel aan HWBP.
- Vierwaarden: informatieavonden (1 februari en 25 maart), excursie voor raads-, staten- en AB-leden (29 februari)

Vooruitblik op Q2-2024

Programmacommunicatie

- Start nieuwe sr communicatieadviseur HWBP.
- Eerste stappen om meer lijn te krijgen in programmacommunicatie.
- Handboek communicatie HWBP WL ge-update.

Projectcommunicatie

- Arcen: voorbereiden communicatie rondom definitieve gunning. Starten met voorbereiden ministerbezoek in september
- Baarlo – Hout-Blerick: sinds lange tijd weer een omgevingswerkgroepbijeenkomst (werken naar een klankbordgroep) op 21 mei, Kennisgeving voornemen en participatie Kwelgeulen en Kennisgeving voornemen en participatie dijkversterking en -verlegging vanaf 29 mei ter inzage en inloopbijeenkomst op 20 juni.

- Belfeld: voorbereiden van de communicatie samen met de aannemer over start conditionerende onderzoeken en samen met WBL over verplaatsen van rioolleiding. Koersen op inloopbijeenkomst in juli.
- Blerick – Groot Boller: voorbereidingen voor opstellen participatie- en communicatieplan.
- Buggenum: begin mei bouwkeet geplaatst, 13 mei inloopspreekuur in de bouwkeet, inloopbijeenkomst ontwerp op 25 juni (is laatste voor ontwerp projectbesluit).
- Nieuw Bergen: inloopbijeenkomst 4 april (de laatste voor het grotere werk), 23 april starthandeling en Dag van de Bouw op 8 juni.
- Roerdelta: bericht over groen licht voor stedenbouwkundig plan, inloopbijeenkomst VKA dijkversterking op 20 juni.
- Steyl – Maashoek: Verhalenserie vensters op Steyl zijn in de openbare ruimte geplaatst. Artikel in vakblad Land+Water. Dag van de Bouw op 8 juni.
- Thorn – Wessem: sinds lange tijd weer een omgevingswerkgroepbijeenkomst op 2 april (werken naar een klankbordgroep), handtekeningenactie dorpsraad Wessem op 5 april, 21 mei overleg met de dorpsraad en RCE, koersen op inloopbijeenkomst begin juli, vooraf daaraan eerste klankbordgroepbijeenkomst.
- Vierwaarden: NRD ter inzage, met bijbehorende publicaties en inloophmomenten.
- Lob van Gennep: ontwerp-projectbesluit keersluis Mook, diverse publicaties en inloophmomenten.
- Zuidelijk Maasdal: bezoek gedeputeerde aan projectgebied.

Bijlage 1: Lijst met afkortingen

- BAO – Bestuurlijke en Ambtelijke Opdrachtgevers
- BGT – Begeleidingsteam van HWBP
- BOK - Bestuursovereenkomst
- CEF-subsidie - Connecting Europe Facility-subsidie
- DGWB - Directoraat-Generaal voor Water en Bodem
- DO - Definitief Ontwerp
- ENW - Expertise Netwerk Waterveiligheid
- FTE - Fulltime Equivalent (aanduiding voor de omvang van personeel)
- GS - Gedeputeerde Staten (van de provincie)
- HWBP-WL – Hoogwaterbeschermingsprogramma Waterschap Limburg
- HWBP-NL – Hoogwaterbeschermingsprogramma Landelijk
- I&W – Ministerie Infrastructuur en Waterstaat
- IB - Ingenieursbureau
- IBOI - Index Bruto Overheidsinvesteringen
- IPM - Integraal Projectmanagement
- IRM - Integraal Rivier Management
- K&L - Kabels en Leidingen
- KES – Klanteisenspecificatie
- KRW - Kader Richtlijn Water
- MER - Milieueffectrapportage
- MIRT - Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
- MMVV - Meer Maas Meer Venlo
- ON - Opdrachtnemer
- OBOR - Ontwerp Beoordelings Onderhouds Richtlijn
- P50 - Een probabilistische mijlpaal die berekend is d.m.v. een 'Monte Carlo Analyse' en met een waarschijnlijkheid van 50% om op tijd te worden behaald
- P&C - Planning en Control
- PD HWBP - programmadirectie Hoogwaterbeschermingsprogramma
- PEW - Prognose Einde Werk (De verwachte totale kosten van een project, inclusief de kosten die al zijn gemaakt en toekomstige uitgaven).
- PM - Projectmanager
- POV-DGG - Projectoverstijgende Verkenning Dijkversterking met Gebiedseigen Grond
- PP - Projectplan
- PSU – Project startup
- Q1, Q2, Q3, Q4 Kwartalen
- RB – Een probabilistische mijlpaal die bepaald is d.m.v. een risicobuffer (tijdsbuffer die boven op de deterministische planning geplaatst wordt).
- RDM - Research, Development, and Manufacturing
- REA – Realisatie
- ROK - Raamovereenkomst
- RKK1 - Rijkscoördinatieregeling 1
- RWS - Rijkswaterstaat
- SSK - Standaardsystematiek Kostenramingen
- TM - Technisch Manager
- UO - Uitvoeringsontwerp
- VKA – Voorkeursalternatief
- VO - Voorlopig Ontwerp
- VGR - Voortgangsrapportage
- VTM-formulier – Verzoek tot Mutatie
- VTW – Verzoek tot Wijziging
- WBS - Work Breakdown Structure

Bijlage 2: Status lopende projecten

In deze bijlage is per project een actuele omschrijving van het lopende project opgenomen (exclusief afgeronde projecten). Daarbij is aangegeven welke mijlpalen er bereikt zijn in het betreffende kwartaal en welke activiteiten er op de planning staan voor het volgende kwartaal. Met een kleur is aangegeven wat de actuele status van het project is (zie ook 2.3 van het hoofdrapport).

	OK.
	Behoeft extra aandacht.
	Niet OK.
	Statusbeoordeling (nog) niet mogelijk.

NIEUW BERGEN | realisatiefase

Toelichting status

De status van dit project blijft groen en wijzigt daarmee niet ten opzichte van de vorige voortgangsrapportage. Het geheel bevindt zich in de realisatiefase en verloopt voorspoedig.

Wat is er gedaan in Q1-2024

- Nader overleg met de steenfabriek om te komen tot een goede oplossing m.b.t. lozing oppervlakte water.
- Grondverwervingsproces en gedoogprocedure (Peeters-Linders) afgerond.
- De scope van de meekoppelkans (rioolverzwaring) voor de Gemeente Bergen definitief afgestemd met DZA.
- Gestart met de uitvoering van het vuursteenonderzoek, ontgraving is afgerond. Zeven op locatie wordt opgestart.
- Wijze van afrekening van het werkpakket archeologie afgestemd met het BGT (onderdeel van de subsidiebeschikking).
- Bewoners geïnformeerd over het nieuwe dijk- en K&L tracé (incl. te verwijderen).
- Voorbereiding en start uitvoering gestuurde boring KL-020.
- Vaststelling van de maasroute.
- De starthandeling voor de uitvoering is voorbereid.
- De bomen aan de zuidelijke zijde (deelgebied 1 en 2) zijn gekapt. Deelgebied 3 is deels gekapt.
- Voortzetting uitvoeringsafspraken met grondeigenaren.
- Afronden en reviewen UO deelgebied 1 en 2.
- Oplever- en overdrachtsplan is afgerond en ter review ingediend.

Wat gaan we doen in Q2-2024

- Start uitvoering deelgebied 1 en 2 (zuidelijk deel).
- Informatieavond op 4 april voor bewoners in het kader van de start van de uitvoering (met name bouwlogistiek).
- Weekendafsluiting N271 (12 april, afhankelijk van weersomstandigheden).
- Starthandeling op 23 april in kader van start uitvoering.
- Afronden en reviewen UO deelgebied 3.
- Uitvoering gestuurde boring KL-020 afronden en koppeling met bestaande tracé.
- Vuursteenonderzoek wordt afgerond.
- Voorbereiden en uitvoeren conditionerende onderzoeken Heukelom (deelgebied 3).
- Verwijderen van K&L's in deelgebied 3.
- Afronden nog openstaande uitvoeringsafspraken van bewoners deelgebied 3.

WELL | planuitwerkingsfase

Toelichting status

De status van project GGR Well is ongewijzigd in “ok” maar vraagt wel extra aandacht. Vooralsnog blijven worden de belangrijkste projectmijlpalen gehaald, maar er is sprake van de volgende factoren die dit negatief kunnen beïnvloeden. In verband met het uitblijven van een aantal cruciale beslissingen op het VOI dreigt de afronding van het VOII vertraagt te worden. Daarnaast heeft dit ook effect op extern communiceren via het omgevingsproces. In de afgelopen periode is geconstateerd dat er besluitvorming nodig is om het mandaat te verkrijgen om vooruitlopend op de REA-beschikking kosten te mogen maken die gebonden zijn aan de REA. Hier is duidelijkheid over nodig om de aanbesteding te mogen starten.

Wat is er gedaan in Q1-2024

- Risicodossier realisatiefase opgezet.
- Fase 0 kosten overgeboekt naar de verkenningsfase.
- Gestart met opstellen kostenraming VO1.
- Kasstroomprognose voor De Kamp opgesteld.
- ABT heeft ramingen “De Kamp opvijzelen” opgeleverd (opvijzelen en herbouw).
- Provinciale bijdrage 4,0 miljoen gefactureerd.
- Voorschot subsidie HWBP aangevraagd voor 2024 (via programma).
- DB voorstel De Kamp is voorbereid.

Wat gaan we doen in Q2-2024

- Afronden kostenraming VO1.
- Review op kostenraming VO1.
- Q2: DB voorstel voor De Kamp wordt aangepast aan actuele ontwikkelingen waarna het wordt ingediend
- DB-voorstel strategische aankoop horecapand.
- Afsluiten overeenkomsten?
- Vaststellen bijgestelde raming PU-fase en daaraan verbonden facturatie uitvoeren.

ARCEN | planuitwerkingsfase

Toelichting status

De status van HWBP-project Arcen blijft staan op 'verdient aandacht'. Op 11 maart is er een nieuw overleg tussen Stichting Limburgs Landschap (SLL) en WL geweest over de vispassage Lingsforterbeek. Het vraagstuk van de waterverdeling naar de gracht van het kasteel en de watermolen enerzijds en de vispassage anderzijds ten tijde van droogte is inhoudelijk besproken. Hierbij is een ander ontwerp van de vispassage beschouwd, dat met minder water kan functioneren en bij schaarste een betere mogelijkheid biedt om ook de gracht en watermolen van meer water te voorzien. Tevens is afgesproken dat WL samen met de gemeente en SLL een onderzoek start naar bovenstroomse maatregelen om water beter te kunnen bergen. De intentie is nog steeds om over de waterverdeling afspraken te maken met de betrokken partijen, maar mogelijk wordt dit bestuurlijk geëscaleerd als ambtelijk geen consensus hierover kan worden bereikt

Wat is er gedaan in Q1-2024

- 1-op-1 fase met DZA voortgezet, meerdere dialoogrondes gehad.
- Uitwerking afspraken met WSP-Kragten i.r.t. afronding werkzaamheden.
- Werkpakketramingen afgerond.
- K&L ramingen en overzicht afgerond.
- Opstart review Horvat op PvA.
- Afspraken gemaakt met lenW over gatereview.
- Concept BOK opgesteld.
- Diverse overleggen met BgT.
- Overleg met Stichting Limburgs Landschap over vispassage en waterverdeling.
- Rioolonderzoek blinde vlek nabij hotel Rooland.
- Uitwerken varianten kering Arcen- Lomm en afspraak met gemeente Venlo.
- Ontwerp-natuurvergunning (flora, fauna, stikstof) ter inzage.
- Verwerken zienswijzen en advies commissie mer in Reactienota.
- Ambtshalve wijzigingen verwerken in planproducten (loopt door tot in Q2).
- Grondverwerving (minnelijke verwerving, voorbereiding gedoogplicht/onteigening).

Wat gaan we doen in Q2-2024

- Review Horvat op PvA REA.
- Afronden en indienen PvA REA ter review bij BgT.
- Afronden sectie 8 (raming, memo, samenvatting en besluitvorming met lenW).
- Afronden BOK (APG en BO).
- Laatste dialoogronde met DZA.
- Definitieve inschrijving beoordelen.
- Gunning onder voorwaarden voorbereiden.
- Gunnen indien besluitvorming over financiering en in fase lopen REA-fase is doorlopen .
- Voorbereiding besluitvorming reactienota, projectplan Waterwet, bestemmingsplan, omgevingsvergunning kap, wijziging werkingsgebieden (start juni tot en met oktober 2024).
- Grondverwerving (minnelijke verwerving, voorbereiding gedoogplicht/onteigening).
- Verder uitwerken afspraken (11 maart) met Limburgs Landschap over de waterverdeling en de vispassage. Er wordt een overeenkomst opgesteld waarin we de intentie uitspreken verder te gaan met het ontwerp en we samen optrekken naar een integrale oplossing voor beide issues. Daarnaast zullen we een partij zoeken die het ontwerp van de vispassage op zich gaat nemen.

- In beeld brengen welke onderdelen van het gemaal Lingsforterbeek in aanmerking komen voor subsidie en welke niet. Dit zal als basis dienen voor bespreking met BGT-HWBP en met WL, want daar zal een deel van de financiering vandaan moeten komen.

VIERWAARDEN (waaronder Venlo-Velden) | verkenningsfase

Toelichting status

De status van dit project is groen. Het project omvat ruimtelijke ontwikkeling en versterking van de gebiedskwaliteiten in de uiterwaarden in Venlo-Velden, Lottum, Grubbenvorst en Hertogbroek (Arcen) in samenhang met verbetering van de waterveiligheid in de vorm van dijkversterking en rivierverruiming. In de verkenningsfase wordt het gehele projectgebied onderzocht omdat er sprake is van onlosmakelijk verbonden opgaven. Bij de start van de verkenning wordt voor het zicht op dekking van de maatregelen die volgen uit de voorverkenning rekening gehouden met ingrepen op beide oevers van de Maas. In ieder geval Venlo-Velden plus een van de uiterwaarden en dijken bij Horst aan de Maas. Aan het eind van de verkenning wordt, op grond van de resultaten en inzichten uit de verkenning, door partijen afgewogen of het blijft bij Venlo-Velden en Horst aan de Maas. Of dat een of twee van de andere uiterwaarden ook aangepakt gaan worden en zo ja, of deze direct doorgaan naar planuitwerking dan wel verderop in de tijd worden geprogrammeerd. Het project bevindt zich momenteel aan het eind van de analysefase van de verkenningsfase. De werkzaamheden aan de Notitie van Uitgangspunten en de Notitie Reikwijdte en Detailvorming zijn afgerond. De Notitie Reikwijdte en Detailvorming is vastgesteld door de stuurgroep en wordt in Q2-2024 ter inzage gelegd.

Wat is er gedaan in Q1-2024

- Opstellen plan van aanpak, verdiepingsslag.
- Voorbereidingen risicodossier Vierwaarden in Relatics.
- Verder uitwerken overzicht in excel 'raming, bestedingen, prognose'.
- Opstellen uitgangspuntennotitie voor voorttoets.
- Voorbereiding en houden ontwerpatelier, informatiebijeenkomsten, etc. in de omgeving.
- Meenemen begeleidingsteam HWBP-NL in verkenning.
- Opstarten traject uitbesteding diverse producten aan IB waaronder MER.
- Afronding document Notitie van Uitgangspunten.
- Uitvoeren Landschap Ecologische Systeem Analyse-onderzoek.
- Afronding en vaststellen document Notitie Reikwijdte en Detailvorming.
- Voorbereidingen en houden diverse sessies met APG-leden en / of omgeving.
- Toelichting en rondleiding projectlocatie nieuwe dijkgraaf.
- Diverse inhoudelijke werkzaamheden.

Wat gaan we doen in Q2-2024

- Opstellen plan van aanpak, verdiepingsslag.
- Afronden uitgangspuntennotitie voor voorttoets.
- Oriëntatie aanpak gate review.
- Werkzaamheden plan-MER.
- Risicodossier Vierwaarden in Relatics.
- Opstellen voortgangsrapportage.
- Voorbereiding en houden ontwerpatelier, informatiebijeenkomsten, etc. in de omgeving.
- Meenemen begeleidingsteam HWBP-NL in verkenning.
- Proces doorlopen dijkringen Grubbenvorst en Lottum uit scope Vierwaarden (via DB).
- Afronding en vaststellen document Notitie Reikwijdte en Detailvorming, inzagetermijn.
- Voorbereidingen en houden diverse sessies met APG-leden en / of omgeving.
- Diverse inhoudelijke werkzaamheden.

STEYL | realisatiefase

Toelichting status

De status van dit project is groen en wijzigt daarmee niet ten opzichte van de vorige voortgangsrapportage. Het project verloopt volgens planning en binnen budget. Door de opeenvolgende hoogwaters eind 2023 en begin 2024 is de buffer in de planning afgenomen de verwachte mijlpaal hoogwaterveilig oktober 2024 is blijft haalbaar. Het project bevindt zich in de realisatiefase. Voor de financiering van de realisatie is de beschikking van het landelijk HWBP ontvangen.

Wat is er gedaan in Q1-2024

- Community Contractmanagers bijeenkomst in Steyl op 11 januari.
- Presentatie + rondleiding Hogeschool Zuyd, 2e jaar civiele techniek op 31 januari.
- Interview en publicatie vakblad OTAR.
- Beoordelen Systeemnota en Integraliteitsnota Ontwerp.
- Wekelijks technisch overleg OG en ON.
- De laatste funderingspalen zijn geplaatst.
- Werkvloer wordt gestort.
- Storten vloerdelen zelfsluitende kering.
- Overstortleiding maken inclusief plaatsen put.
- Montage van de stalen kleppen van de zelfsluitende kering in de werkplaats van Hollandia in Krimpen a/d IJssel.
- Ontwerpatelier met gemeente Venlo en supervisor Ruimtelijke Kwaliteit Waterschap Limburg met als onderwerp materiaalkeuzes en bouwkundige detailleringen.
- Het uitvoeren van safetywalks.
- Systeemaudit uitgevoerd door Horvat. Hieruit zijn bevindingen en verbeterpunten naar voren gekomen welke door ON worden opgepakt.
- Proces- en producttoetsen SCB uitgevoerde door RHDHV.
- Tussentijdse (extra) bouwkundige opname van aantal woningen Maashoek.
- Startoverleg met lijnorganisatie Waterschap Limburg inzake Opleveren en Overdragen.

Wat gaan we doen in Q2-2024

- Betonwerk zelfsluitende kering en aanverwante werkzaamheden.
- Betonwerk poortgebouwen.
- Bewonersavond voor omwonenden om werkzaamheden fase 4 toe te lichten.

BLERICK – GROOT BOLLER | verkenningfase

Toelichting status

In Blerick – Groot Boller moet een kering worden gerealiseerd. Aansluiting van de kering met de hoge grond is een uitdaging door het tussengelegen haventerrein. Het project bevindt zich in de verkenningfase. In Q2-2022 is in het kader van de (her-/)opstart van de verkenningfase een Plan van Aanpak opgesteld om inzichten te verkrijgen ten aanzien van inhoudelijke opgave, geld, tijd, risico's, etc. Ook is inzicht verkregen in de benodigde capaciteit om het project door te starten.

De HWBP-verkenningfase voor dit dijktraject liep vanaf 2017 mee in de gecombineerde MIRT-Verkenning Meer Maas Meer Venlo (MMMv). In Q1-2019 is de beëindigingsovereenkomst MMMv door de minister en regiopartijen ondertekend. De verkenning voor dijktraject Blerick Groot-Boller wordt door het waterschap hervat, in nauwe samenwerking met gemeente Venlo, die inmiddels de havenvisie formeel heeft vastgesteld. In verband met de keuze om traject Venlo-Velden op te pakken onder Vierwaarden én het besluit om Blerick - Groot Boller apart op te pakken, moet er een plek binnen het HWBP-programma geregeld worden waarbinnen dit traject wordt opgepakt. In verband met prioriteitsstelling is dit naar achteren geschoven. In Q4-2023 is besloten binnen welk cluster Blerick - Groot Boller binnen het programma wordt opgepakt. Het IPM-team van dit cluster gaat in Q1 -2024 bepalen hoe zij de verkenningfase gaat herstarten.

Wat is er gedaan in Q1-2024

- Herstart verkenningfase.
- Planning verkenningfase opgesteld obv eerdere planning.

Wat gaan we doen in Q2-2024

- Gesprekken voeren met de stakeholders om de scope en de oplossingsmogelijkheden opnieuw te verkennen.
- Publicatie kennisgeving start verkenning.

BAARLO – HOUT-BLERICK | planuitwerkingsfase

Toelichting status

Het traject houdt de groene status. De definitieve concepten van de NRD en de participatieplannen (kwelgeulen dijk en overkoepelend) zijn toegestuurd aan de stuurgroep. Voor zowel de dijkversterking als de kwelgeulen is de contractering van de uitvoering van diverse conditionerende onderzoeken doorlopen.

Wat is er gedaan in Q1-2024

- Er zijn samenwerkingssessies gehouden met ABG-leden en IPM-team zodat de projectpartners elkaar beter begrijpen op ambtelijk niveau. Er zijn concrete samenwerkingsafspraken gemaakt en de sessies werden door alle deelnemers als zeer waardevol ervaren. Eerste signalen van een verbeterde samenwerking worden al ervaren.
- *Dijkversterking en -teruglegging & meekoppelkansen:*
We hebben opdracht verleend voor systems engineering. De onderzoeksplannen voor de conditionerende onderzoeken zijn opgeleverd. Tevens zijn enkele opdrachten verleend voor de uitvoering van conditionerende onderzoeken en is een grote opdracht verleend aan het ingenieursbureau voor o.a. het uitwerken van 10 inpassingsvraagstukken en daaropvolgend het uitwerken van het VO. Contracteringstraject voor conditionerende onderzoeken loopt. De definitieve concepten van de NRD en de participatieplannen (kwelgeulen, dijk en overkoepelend) zijn toegestuurd aan de Stuurgroep op 11 maart 2024. De Stuurgroepleden stemmen in met de vrijgave voor publicatie van de NRD inclusief de bijhorende participatieplannen. Enkel 2 projectpartners dienen dit nog schriftelijk te bevestigen.
- *KRW beekherstel Kwistbeek:*
Begin Q1 is het schetsontwerp opgeleverd. T.b.v. de kennisgeving is een inloopavond georganiseerd en in een ontwerpbijeenkomst is het schetsontwerp naar de omgeving gepresenteerd. Het schetsontwerp is doorgerekend in een globale raming. Deze raming bleek € 1,5 mln. boven budget uit te komen. Er heeft een ontwerpssessie t.b.v. doorontwikkeling naar het VO plaatsgevonden. In deze ontwerpssessie is dan ook ingestoken op kostenbesparing. Dit wordt met name gezocht in de positionering van de beek op percelen zodanig dat minder grondaankopen noodzakelijk zijn. Mocht dat onvoldoende opbrengen dan worden alternatieven beschouwd met de bijhorende gevolgen en kosten. De KES-honoreringssessie zal 20-3-24 plaatsvinden. Tevens is het offerte traject t.b.v. de vervolgonderzoeken m.b.t. conditionering en het opstellen van het projectplan uitgezet bij het IB.
- *KRW Kwelgeulen (incl. onderzoekopgave):*
Scope aanpassing kwelgeulen is besloten in de Stuurgroep d.d. 29-11-2023. Dit wordt momenteel uitgewerkt naar een addendum op de BOK. Tevens zijn we in de afrondende fase van opstellen van de financieringsovereenkomst met RWS. Enkele conditionerende onderzoeken omgeving lopen reeds, contracteringstraject voor uitvoering conditionerende onderzoeken loopt. De opdracht voor uitwerken VO is reeds gestart.

- *Evacuatie routes:*
Er heeft een informatieavond plaatsgevonden om bewoners te informeren over de geplande uitvoering (later in 2024).
- *Faciliteren laagterras (en onderzoeksopgave) Hummerenweg:*
Het stedenbouwkundig plan voor de Hummerenweg en omgeving zijn intern bij de gemeente besproken. De omgevingsdialoog over dit plan is gestart. De eerste ronde individuele gesprekken, tussen gemeente en de betrokken bewoners gebied Hummerenweg, heeft plaatsgevonden. Het is niet gelukt om op 1 maart 2024 de 3-partijen-overeenkomsten tussen gemeente, ondernemer en WL af te ronden.
- *Onderzoeksopgaven Middengebied en Herbouwlocaties:*
Medio maart 2024 is er een overleg geweest tussen de wethouders van de gemeenten Venlo en Peel en Maas en de gedeputeerde van de provincie. Ze hebben gesproken over het verschil van inzicht omtrent het middengebied en het stedenbouwkundig plan Hummerenweg van de gemeente Peel en Maas. Er zijn geen gewijzigde standpunten: partijen zijn niet bereid om middelen toe te voegen waardoor de kans nihil is dat er middelen beschikbaar komen voor de inrichting van het middengebied. Gemeente Venlo heeft een concept Omgevingsprogramma gereed en is gestart met het participatietraject. In het Omgevingsprogramma is geduïd waar ruimte voor woningbouw is in het gebied Laerbroeck.
- *Onderzoeksopgave Wooneiland:*
er is gestart met de uitwerking van een aankoopregeling voor de woningen op het Wooneiland."

Wat gaan we doen in Q2-2024

- *Dijkversterking en -teruglegging & meekoppelkansen:*
Uitvoering van conditionerende onderzoeken en uitwerking van inpassingvraagstukken t.b.v. het ontwerp van de dijkversterking en -verlegging. Tevens wordt gestart met het vormgeven van systems engineering binnen het project. Het IB start met het uitwerken van het VO.
- *KRW beekherstel Kwistbeek:*
Uitvoering van enkele conditionerende onderzoeken en de verdere uitwerking van het VO (uitwerken van visoptrekbare varianten /beekontwerpen incl. het ruimtebeslag). Hierbij tevens ontwerp beter laten aansluiten op budget.
- *KRW Kwelgeulen (incl. onderzoeksopgave):*
Uitvragen (en start) van diverse conditionerende onderzoeken en uitwerking VO. Ondertekening van addendum op de BOK als afronding van de onderzoeksopgave.
- *Evacuatie routes:*
Voorbereiding van de beslisnota voor de Raad t.a.v. de budgetaanvraag voor uitvoering van het project.
- *Onderzoeksopgave potentiële herbouwlocaties:*
Uitwerken van de wijze waarop de projectorganisatie invulling gaat geven aan 'Actief bemiddelen'. Tevens hierover (juridisch) advies inwinnen (i.r.t. Didam-arrest). Op basis van het Omgevingsprogramma wordt door provincie 'gerekend en getekend' en wordt een planning opgesteld voor de verdere vormgeving en uitwerking van de eventuele ontwikkeling van Tangveld.
- *Faciliteren laagterras (en onderzoeksopgave) Hummerenweg:*
Bespreken van de conceptovereenkomst met de betrokken bewoners gebied Hummerenweg met als doelstelling om einde Q2 te beschikken over ondertekende 3-partijen-overeenkomsten. "

BELFELD | realisatiefase

Toelichting status

De status van dit project is groen en wijzigt daarmee niet ten opzichte van de vorige voortgangsrapportage. Het project verloopt volgens planning en binnen budget. In Q4 2023 is de realisatie definitief gegund en is het project overgegaan naar de realisatiefase.

Wat is er gedaan in Q1-2024

- PSU met de opdrachtnemer op 19 februari 2024.
- Gezamenlijke risicosessie ON & OG.
- Themasessie V&G ON & OG.
- Wekelijks technisch overleg OG en ON.
- Opstellen kwaliteitsdocumenten door ON.
- Opstellen VO door ON.
- Overleg met bevoegd gezag gemeente Venlo inzake opgave archeologisch onderzoek WBL persleiding en dijkversterking.
- Conditionerende onderzoeken ON (geodesie en ecologie)
- Bewonersavond gemeente Venlo en Dorpsraad Belfeld over meekoppelkansen.
- Overleg met ON over contract om onduidelijkheden toe te lichten.

Wat gaan we doen in Q2-2024

- PSU met de opdrachtnemer op 19 februari 2024.
- Gezamenlijke risicosessie ON & OG.
- Themasessie V&G ON & OG.
- Wekelijks technisch overleg OG en ON.
- Opstellen kwaliteitsdocumenten door ON.
- Opstellen VO door ON.
- Overleg met bevoegd gezag gemeente Venlo inzake opgave archeologisch onderzoek WBL persleiding en dijkversterking.
- Conditionerende onderzoeken ON (geodesie en ecologie)
- Bewonersavond gemeente Venlo en Dorpsraad Belfeld over meekoppelkansen.
- Overleg met ON over contract om onduidelijkheden toe te lichten.

BUGGENUM | planuitwerkingsfase

Toelichting status

De status van dit project is geel. De planuitwerkingsfase duurt bijna twee jaar langer dan conform de beschikking was voorzien. De meerkosten hiervan zijn in een eerder stadium ingeschat op € 1,5 miljoen, waarvan € 1,2 uit het weerstandsvermogen van het programma is gedekt en de overige 3 ton als een taakstellende opdracht bij het team is belegd. Deze taakstelling staat onder druk, ook leiden scope wijzigingen tot verdere financiële risico's.

Wat is er gedaan in Q1-2024

- Scopewijzigingen in dijkvak 1, 2, 4 & 7 formaliseren en gesprekken voeren met grondeigenaren hierover.
- De spoordijk wordt technisch aangewezen als hoge grond (geen waterkering, niet op legger). Daardoor komt Dijkvak 7 te vervallen.
- Ontwerploop 4 DO grotendeels doorlopen (materialisatie, landschappelijke inrichting).
- Nautische (dwarsstroming), KRW en rivierkundige effecten afstemmen met RWS en optimaliseren. RWS is nog niet akkoord met het eerder ontwerp, ten behoeve van dwarsstroming nader onderzoeken.
- Conditionerende onderzoeken uitgevoerd.
- Pipingberekeningen voor Dijkvak 6 uitgevoerd.
- Niet waterkerende objecten ontwerpen.
- Verleggen van K&L voorbereiden.
- Uitvoeringsplan verder uitwerken.
- Procestoets op bewaking PU-budget is uitgevoerd.
- Overleg voeren met BGT over het voorstel voor de tussentijdse afspraak vooruitgetrokken REA-activiteiten.
- Met het BGT is afgestemd over de invulling van de kostentafels. BGT zal geen deel uitmaken van de kostentafels.
- Kostenraming realisatiefase op gewenste niveau brengen t.b.v. subsidieaanvraag REA-fase.
- Planning realisatiefase doorontwikkelen t.b.v. subsidieaanvraag REA-fase.
- Uitvoeren van taxaties i.k.v. verwervingsopgave en voorleggen aan grondeigenaren.
- Honoreringsproces van KES doorlopen waar mogelijk impact bestaat op het ontwerp.
- Bijeenkomst recreatie tussen dijkvak 5 en 6.
- Bijeenkomst overruimte ter hoogte van dijkvak 5 t.p.v. afgraven langsdam.
- - 5 februari is de AWBG geweest. In verband met de nieuwe omgevingswet vindt dit overleg frequenter plaats de komende periode.
- Eerste contouren van het Ontwerp Projectbesluit is opgeleverd.
- Verkrijgen van nader inzicht in de stikstofopgave.
- Wandeling met heemkundevereniging op 25 maart.

Wat gaan we doen in Q2-2024

- Verleggen van K&L verder voorbereiden.
- Afronden Ontwerploop 4 DO en opstarten Ontwerploop 5 DO+.
- Overleg voeren met BGT over het naar voren halen van het Ontwerploop 6 UO (van REA naar PU).
- Kostenraming voor de realisatiefase wordt verder uitgewerkt.
- Planning realisatiefase doorontwikkelen t.b.v. subsidieaanvraag REA-fase.
- Voorbereiding voor het reviewtraject van de concept subsidieaanvraag voor de rea-fase worden opgestart.

- Uitvoeringsplan verder uitwerken.
- Contractstukken realisatiefase voorbereiden.
- Procestoets op totstandkoming contractstukken uitvoeren.
- Risicoverdeling OG/ON afstemmen tbv contractvorming.
- Principe afspraken i.r.t. indexering tijdens REA-fase.
- Voortgang grondverwerving aan de hand van taxaties.
- Brede informatiebijeenkomst aan de hand van OL5.
- Inloopspreekuur voor omwonenden.

THORN-WESSEM | planuitwerkingsfase

Toelichting status

De status is en blijft groen. De planuitwerking is weliswaar vertraagd t.o.v. de huidige planning, maar dit leidt voorsnog niet tot budgetoverschrijding. Het project is in Q2-2023 organisatorisch overgedragen van IPM-team A naar IPM-team C.

Wat is er gedaan in Q1-2024

- Participatieplan is gepubliceerd.
- De globale grondbalans is afgerond en de systeemanalyse ten behoeve van de beekverlegging is opgestart.
- Modellen bouwen en -berekeningen uitvoeren ten behoeve van beekverlegging.
- Het VO inclusief landschapsplan van de dijk verder uitgewerkt.
- Eerste verkenning type harde kering Maasboulevard is uitgevoerd.
- Adaptief bouwen als mogelijkheid voor de Maasboulevard is onderzocht, besloten is om dit toe te passen.
- Nautische aspecten en rivierkundige berekeningen opstarten en afstemmen met RWS.
- Voorbereidingen opgestart voor verleggen kabels en leidingen.
- SE & eisen honoreringsproces doorlopen.
- Uitwerken duurzaamheidsplan en project specifieke kansen opgestart.
- Strategisch inkoopplan is afgerond en vastgesteld.
- Opstarten van een schriftelijke marktconsultatie met als doel een zo compact mogelijke aanbesteding op te zetten.
- Scopedefinitie ON opgesteld en demarcatie (WBS) OG/IB/ON/derden.
- De intake voor de Thornerbeek voor de beekmondingenconvenant is ingediend bij RWS.
- Er is een bijeenkomst voor de omgevingswerkgroep gepland.
- Plannen van de KES-gesprekken voor de beek in Q2.
- Vervolgopdracht IB voor Q2-Q3 2024.
- 18 maart gesprek met dorpsraad Wessem.
- Besluit genomen over tracé aansluiting België (zaagtand blijft).
- Besluit genomen over inpassing veerhuis.
- Visie compensatie is opgesteld.
- Eerste doorrekening stikstof is uitgevoerd.
- Overleg verdere duidelijkheid natuurcompensatie op 21 maart.
- Planning is aangepast en vastgesteld.
- Reactie op brief dorpsraad.
- Oplevering rapportage jaarrondonderzoeken.
- Oplevering onderzoek archeologie en cultuurhistorie.

Wat gaan we doen in Q2-2024

- 1e Ontwerpsessie voor de dijk, waarbij de omgeving wordt betrokken.
- Nadere afspraken maken met RWS ten aanzien van A2 als verholde kering.
- Faalmechanismen (met name piping) voor de dijk onderzoeken.
- VO Dijk en Beek afronden. Ruimtebeslag definitief vaststellen.
- Monding beek nader onderzoeken.
- Aanbesteding 2-fasencontract publiceren.
- SE: systeemeisen specificeren
- Omgevingswerkgroep op 2 april.
- KES gesprekken voeren voor de dijk en beek.

- Inloopbijeenkomst op 22 april.

WILLEM ALEXANDERHAVEN | planuitwerkingsfase

Toelichting status

De status van dit project blijft voor deze rapportageperiode geel. Voor de Willem-Alexanderhaven is een Voorkeursalternatief vastgesteld op basis van de ligging van de huidige primaire keringen. Het Voorkeursalternatief is de basis voor het opgestelde Projectplan Waterwet en voorziet niet in het bieden van hoogwaterbescherming voor alle in de haven gevestigde bedrijven. In Q2-2023 is het definitief projectplan Waterwet van het VKA ter inzage gelegd waarop in juli 2023 drie beroepen zijn ingediend.

Parallel aan het VKA is op aangeven van de gemeente Roermond een initiatief gestart om met aanvullende maatregelen, aanvullend op het VKA, voor alle bedrijven een vorm van hoogwaterbescherming te bieden. In februari 2021 hebben de buitendijks gelegen bedrijven in een intentieovereenkomst afspraken gemaakt met de gemeente Roermond, Provincie Limburg en Waterschap Limburg over de uitvoering van aanvullende maatregelen. Voor de financiering van de aanvullende maatregelen is een Europese subsidie toegekend aangevuld met een bijdrage door de bedrijven. In de eerste opzet is een Integraal Plan ontwikkeld waarbij de gehele haven wordt beschermd door een primaire kering. De minister van I&W heeft aangegeven niet in te kunnen stemmen met een dergelijke ingreep. Hierop is het plan aangepast tot een combinatie van primaire keringen uit het VKA en maatwerkoplossingen als aanvulling. De minister wordt gevraagd om hieraan zijn goedkeuring te verlenen. De uitwerking van de aanvullende maatregelen loopt sinds begin 2023 niet meer parallel met de planuitwerking van het Voorkeursalternatief.

Wat is er gedaan in Q1-2024

- Varianten uitgewerkt voor VKA + maatwerkoplossingen gericht op een vorm van hoogwaterbescherming voor alle bedrijven in de haven.
- Bestuurlijk overleg op 27/02 waarbij een combinatie van VKA + maatwerkoplossing als meest gewenste oplossing is vastgesteld.
- Verzoek aan minister tot goedkeuring VKA + maatwerkoplossing.
- (Her-)starten van de grondverwerving voor de dossiers Koopmans en Varo.

Wat gaan we doen in Q2-2024

- De kans bestaat dat in Q2 de Raad van State zitting zal plaatsvinden voor het behandelen van de ingediende bezwaren op het Projectplan VKA.
- Afhankelijk van het besluit van de minister worden aanvullende activiteiten uitgevoerd om plannen uit te werken om VKA en maatwerk mogelijk te maken.

LOB VAN GENNEP | planuitwerkingsfase

Toelichting status

De status van dit project is groen. Het project bevindt zich in de Planuitwerkingsfase. Het project omvat de versterking en aanleg van dijken over een gevarieerd traject van bijna 16 km met daarnaast een pakket aan ruimtelijke en rivierkundige maatregelen. De aanpak voor de Planuitwerking is erop gericht om te komen tot een goede en zorgvuldige uitwerking van de verschillende ontwerpopgaven, mét de omgeving. De Planuitwerkingsfase eindigt in de tweede helft van 2025 met het projectbesluit voor de dijkversterking

Wat is er gedaan in Q1-2024

- Het dijkversterkingsontwerp is in Q1 zodanig gevorderd dat over nagenoeg het gehele dijkversterkingstraject duidelijkheid is over het ruimtebeslag van de maatregelen.
- In januari en februari zijn in Ottersum en Ven-Zelderheide inloopbijeenkomsten gehouden over de dijkversterkingsmaatregelen. De omgevingswerkgroep is bijgepraat over de maatregelen. Verder is het project in gesprek met bewoners middels o.a. keukentafelgesprekken.
- In maart is een informatieve bijeenkomst georganiseerd voor de (burger)raadsleden van de Gemeente Gennep. Zij zijn tijdens deze bijeenkomst bijgepraat over de stand van zaken van het project en de uitwerking van de diverse maatregelen en het landschapsplan.
- De projectteamorganisatie heeft in Q1 de eerste stappen gezet richting een gecombineerde Gate Review aan het eind van dit jaar. Inmiddels is er met de voornaamste deelnemers aan het project op hoofdlijnen overeenstemming over de te doorlopen processtappen. In Q2/Q3 volgt verder afstemming en invulling van dit gecombineerd Gate Review-traject.

Wat gaan we doen in Q2-2024

- Aan het einde van het tweede kwartaal komt de stuurgroep Lob van Gennep bij elkaar. Tijdens deze bijeenkomst staat onder andere de inhoud van het ontwerp-Projectbesluit voor de dijkversterking op de agenda.
- Het ontwerp- en participatieproces wordt voortgezet middels werkateliers, inloopavonden en keukentafelgesprekken.
- Het ontwerp-Projectbesluit (OPB) voor de Keersluis Mook zal voorgelegd worden aan het dagelijks bestuur met het verzoek in te stemmen om dit OPB ter inzage te leggen.
- Nader archeologisch veldonderzoek wordt uitgevoerd in gebieden waar sprake is van een hoge verwachtingswaarde en waar sprake zal zijn van werkzaamheden voor de dijkversterking.
- Verschillende scenario's voor de uitvoeringsplanning worden uitgewerkt. Dit is onder meer relevant voor het in beeld brengen van de mogelijke financieringslasten die gemoeid zijn met project Lob van Gennep dat loopt onder de voorfinancieringsregeling van het HWBP.
- De behandeling van de tijdens de terinzagelegging ingediende zienswijzen op het ontwerpbestemmingsplan voor de verplaatsing van V.V. Achaten wordt afgerond. De beantwoording wordt opgenomen in de Nota van Antwoord en op basis hiervan wordt het bestemmingsplan definitief gemaakt. Het bestemmingsplan zal in procedure gebracht worden voor vaststelling door de gemeenteraad van gemeente Gennep.

POV-DGG (Projectoverstijgende Verkenning Dijkversterking Gebiedseigen Grond)

Toelichting status

De status van het project is groen. Het project verloopt volgens planning en binnen budget. Er zijn geen aandachtspunten m.b.t. risico's. De vooraf ingeschatte risico's zijn beheerst met de projectaanpak. Om de doelstelling te kunnen realiseren lag de focus van de POV-DGG op twee thema's: een technisch kader en een kansenscan. Het technisch kader geeft de ontwerper de informatie die nodig is om met gebiedseigen grond een veilige dijk te ontwerpen. De kansenscan is gericht op het inventariseren en bij elkaar brengen van opgaven en bijbehorende gebiedspartners in de buurt van een dijkversterking en hoe de grondbalans daarmee lokaal kan worden gesloten. Deze producten zijn gereed en opgeleverd. 2023 is benut voor Fase 3, het implementeren van de ontwikkelde producten en het verder brengen van de cultuurverandering om van richtlijn gestuurd ontwerpen naar grondgestuurd ontwerpen te gaan. In 2024 wordt de POV-DGG afgerond met een aantal overdrachtsmomenten en een accountantsverklaring.

Wat is er gedaan in Q1-2024

- Q1-2024 stond in het teken van de afronding van de activiteiten van de POV-DGG, na februari zijn er alleen door de PM en MPB in het kader van de overdracht nog uren besteedt.
- Begin 2024 is samen met de Taskforce Deltatechnologie een advies opgesteld voor Waterschap Rivierenland over het stimuleren van gebiedseigen grond in de verkenningsfase van projecten.
- De overdracht van de kansenscan is gekoppeld aan een gouden driehoek bijeenkomst van de Taskforce Deltatechnologie en daarvoor verplaatst naar Q2-2024.
- De overdracht van de Duurzaamheidschallenge aan het HWBP opleidingsprogramma is door een samenloop met een andere HWBP-activiteit niet in Q1-2024 uitgevoerd maar gepland op 21 mei.
- Het uitvoeren van een eerste proef in een dijkversterking met Kalk in Klei is overgedragen aan de DIV.
- Bij de Bestuurlijke Ambassadeursgroep van Innovatie binnen het HWBP is de POV-DGG toegelicht waarbij ook is besproken hoe de kennisontwikkeling verder kan worden gebracht.
- De verantwoordingsrapportage van de POV-DGG is met het begeleidingsteam van het HWBP besproken en definitief gemaakt.
- De accountantscontrole t.b.v. de financiële afronding van de POV-DGG is voorbereid en in gang gezet zodat die zo snel mogelijk kan worden afgerond, de verwachting is dat dit begin Q3 zal plaatsvinden.
- Op de Dijkwerkersdag is een themasessie georganiseerd om de resultaten van de POV-DGG voor het voetlicht te brengen.

Wat gaan we doen in Q2-2024

- De overdracht van de kansenscan aan Waterschap Rivierenland zal plaatsvinden op de gouden driehoek bijeenkomst van de Taskforce Deltatechnologie op 24 juni 2024.
- De overdracht van de Duurzaamheidschallenge aan het HWBP opleidingsprogramma is gepland op 21 mei 2024.
- Beantwoorden van eventuele vragen van de accountant t.b.v. de financiële afronding van de POV-DGG.

INNOVATIEPROJECETEN

Glazen waterkering

Onderzocht wordt of conform de Nederlandse normering glazen waterkeringen kunnen worden toegepast op plaatsen waar een permanente ondoorzichtige kering ruimtelijk niet in te passen is. Tevens wordt het ontwerpinstrumentarium ontwikkeld. Concreet wordt bekeken of deze keringen inpasbaar zijn in Belfeld, Baarlo Hout-Blerick en Arcen. In Arcen wordt ook gekeken naar een zelfsluitende kering in plaats van glas.

Toepassing van GCL's (betonietmatten op dijken)

We gaan nu in Beesel een fase van monitoring in die ca. 3 tot 5 jaar zal duren. Einddatum tranche 1 staat op juni 2026. WUR gaat hier in 2024 mee starten.

Toepassing van in situ GeoCrete grondstabilisatie

We gaan nu in Beesel een fase van monitoring in, ook van de GeoCrete, die ca 3 tot 5 jaar zal duren. Einddatum tranche 1 staat op juni 2026. WUR gaat hier in 2024 mee starten.

Zelfsluitende kering Steyl

Aangezien deze innovatie onderdeel uitmaakt van de dijkversterking Steyl-Maashoek wordt hier niet apart over gerapporteerd.

Grootschalig pipingonderzoek

Waterschap Limburg wordt trekker van het landelijke onderzoek naar 3D en schaaffecten bij piping. Dit is een innovatie onderzoek gesubsidieerd door het HWBP. Vanaf Q2-2024 wordt gerapporteerd over de voortgang.

ROERDELTA | verkenningsfase

Toelichting status

In dit HWBP project gaat het om versterking van 1,7 kilometer van het zuidelijke deel van dijktraject 76-1. In Q3-2023 heeft het DB besloten de dijkversterking van de Groene Overlaat uit de verkenningsfase Roerdelta te halen waardoor de opgave is teruggebracht tot 1,0 km. De Groene Overlaat zal worden meegenomen bij de versterking van het nog resterende deel van dijktraject Roermond (76-1) en Hammerveld (76A-1). De waterkeringen in het dijktraject Roerdelta zijn te laag om te voldoen aan de nieuwe veiligheidsnorm.

De gemeente heeft de stedenbouwkundige ontwikkeling in het gebied vormgegeven in een samenwerking met projectontwikkelaar 'De Roerdelta Ontwikkelingsmaatschappij BV' (verder (RDOM). Fase 1 is afgerond en de huidige opgave is gericht op Fase 2, bestaande uit de realisatie van o.a. 400 woningen en het aanpassen van de huidige waterkering. Fase 3 betreft de (her)ontwikkeling van de jachthaven 'La Bonne Aventure'. De gemeente Roermond heeft de ambitie om van Roerdelta Fase 2 de missende schakel te maken tussen stad en water. Door de waterveiligheidsopgave en de stedenbouwkundige ontwikkeling te combineren in een integrale gebiedsontwikkelingsopgave wordt ingezet op een optimale ruimtelijke inpassing van de waterkering in het gebied. In Q4-2023 is de beschikking voor de verkenningsfase ontvangen. Om de bijdrage van het HWBP in de gebiedsontwikkelingsopgave te bepalen wordt een nulvariant en een variant voor de Integrale gebiedsontwikkeling uitgewerkt.

Wat is er gedaan in Q1-2024

- Afronden kansrijke alternatieven voor zowel de "integrale gebiedsontwikkeling" als de "nulvariant".
- Starten met nota VKA.
- Afstemming met partners (gemeente en RDOM) over haalbaarheid businesscase integrale gebiedsontwikkeling.
- Informatieavond specifiek over parkeren en verkeer irt Roerdelta Fase 2
- Bestuurlijk overleg op 20 maart 2024.

Wat gaan we doen in Q2-2024

- Voorbereiding voor de vaststelling van het VKA door het Dagelijks Bestuur.
- Er wordt specifiek voor de dijkversterking een informatieavond georganiseerd als onderdeel van de planuitwerking.

't BAT VENLO | verkenningsfase

Toelichting status

In dit HWBP project gaat het om de versterking van 400 meter van het huidige dijktraject (68-1). Dit deeltraject beschermt het centrum van Venlo bij de Lage Loswal ('t Bat). Voor de Lage Loswal zijn binnen de gemeente Venlo plannen gemaakt voor een gebiedsontwikkeling genaamd 'Venlo, brandpunt van interactie'. De waterkeringen in dit dijktraject zijn te laag om te voldoen aan de nieuwe veiligheidsnorm. De versterkingsopgave voor dit dijktraject, de wens om de demontabele keringen te saneren en de ontwikkelopgave van de gemeente overlappen en beïnvloeden elkaar. Door de waterkeringsopgave en de gebiedsontwikkelingsopgave te koppelen ontstaan mogelijkheden om een integraal ontwerp te realiseren met een optimale ruimtelijke inpassing van de waterkering. Een dergelijke koppeling wordt in HWBP termen ook wel een 'omgekeerde meekoppelkans' genoemd.

In de VGR Q4-2022 is in afstemming met de gemeente Venlo de probabilistische mijlpaal "VKA vastgesteld" verschoven naar Q4-2024. Tijdens het opstellen van de subsidieaanvraag verkenningsfase in 2024 zal de planning in meer detail worden opgesteld. In de VGR Q3-2023 is de raming nog gelijk gehouden aan de kentallenraming die is opgenomen in de programmering HWBP. Voor de subsidieaanvraag zal ook de raming worden bijgesteld.

Bij het verder uitwerken van de samenwerkingsovereenkomst (SOK) en een eerste verdieping van de technische vraagstukken zijn een aantal aandachtspunten naar voren gekomen:

1. Door potentiële optimalisaties van het ontwerp in relatie tot de riolering wordt het aandeel van de gemeente Venlo in de omgekeerde meekoppelkans kleiner ten opzichte van de HWBP opgave;
1. 2, Omdat 't Bat als voorfinancieringsproject is aangemerkt, is er sprake van forse rentekosten, die worden door de gemeente gedragen en beïnvloeden de kansrijkheid van het project negatief;
2. De gemeente Venlo wenst pas aan het eind van de verkenning, als er voldoende duidelijkheid is over het benodigde budget, te bepalen of zij aan de omgekeerde koppelkans blijft deelnemen.

Bovenstaande aandachtspunten zijn aanleiding geweest om, alvorens de SOK definitief te kunnen opstellen en ondertekenen, meer helderheid te zoeken over financiering en risicoverdeling tussen gemeente en Waterschap. Teneinde voor de start van de verkenningsfase meer duidelijkheid te verkrijgen over de kansrijkheid van de maatregel is een haalbaarheidsstudie opgestart. In de haalbaarheidsstudie wordt met een beperktere inspanning t.o.v. een volledige verkenning, voldoende beslisinformatie op tafel verzameld voor besluitvorming binnen het waterschap en de gemeente. Door de benodigde afstemming over de haalbaarheidsstudie komt de mijlpaal einde verkenning onder druk te staan.

Wat is er gedaan in Q1-2024

- Ontwerpsessies in gezamenlijkheid met gemeente Venlo.
- Tweewekelijkse samenwerkdag tussen IB, WL en Gemeente Venlo.
- Het verzamelen van basisinformatie.
- Het uitvoeren van conditionerend onderzoek, o.a. 0-DTM.
- Het voorbereiden en inkopen van grondradaronderzoek naar de fundering vestingmuren.
- Het samenstellen van een 'bidbook' waarin de omgekeerde meekoppelkans wordt geconcretiseerd en gekwantificeerd.
- Waterveiligheidsanalyse traject 68-1 uitgevoerd ter onderbouwing te hanteren faalkansbegroting en drempelniveau's flexibele keringsconcepten.

- Waterveiligheidsanalyse ter advisering naar ADO.
- Constructieve QuickScan naar de herbruikbaarheid huidige constructies.
- Het uitwerken van mogelijke varianten op schetsniveau. Het beoordelen en bespreken van mogelijke varianten met achterban Waterschap Limburg en gemeente Venlo.

Wat gaan we doen in Q2-2024

- Het trechteren van mogelijke alternatieven naar kansrijke alternatieven.
- Technisch ontwerp van de kansrijke alternatieven.
- QuickScan rivierkundige effecten kansrijke alternatieven.
- Opstellen nota kansrijke alternatieven.
- Opstellen rapportage Ruimtelijke kwaliteit.
- Opstellen beoordelingskader kansrijke alternatieven.
- Opstellen SSK-raming kansrijke alternatieven.

ZUIDELIJK MAASDAL | verkenningsfase

Toelichting status

Rijk (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat) en regio (Provincie Limburg, gemeente Maastricht, gemeente Eijsden-Margraten, gemeente Meerssen en Waterschap Limburg) hebben besloten om de opgaven in het Zuidelijk Maasdal in samenhang op te gaan pakken. Een gebiedsgerichte verkenning die naar een integrale oplossing zoekt voor de hoogwaterveiligheid-, nautische en natuuropgaven en in verbinding met de ruimtelijke ontwikkelopgave in het Zuidelijke Maasdal.

In de afgelopen periode heeft een bestuurlijke en een openbare informatiebijeenkomst plaats gevonden en is ook de stuurgroep is voor het eerst -sinds de ondertekening van het startdocument- bijeen geweest. Tot 29 december 2023 was de mogelijkheid om mogelijke oplossingen aan te dragen voor de opgaven van het gebied en te reageren op de participatie aanpak voor Zuidelijk Maasdal. In totaal zijn er 28 reacties ontvangen, uiteenlopend van aard. Er wordt bekeken in welke vorm en wanneer de indieners een reactie ontvangen. Daarnaast worden voor de zomer een aantal sessies in/ met de omgeving voorbereid.

Afgelopen periode is het projectteam met de projectpartners en andere projecten in gesprek gegaan over de opgaven, om kennis uit te wisselen en ideeën op te halen en te delen. In het komende periode volgen bijeenkomsten met de ABG-leden en de directeuren, waarin de eerder gemaakte governance-afspraken en bijbehorende verwachtingen nader worden besproken.

Voor het Plan van Aanpak (PvA) en de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) wordt gestuurd op een concept PvA met een concept-SOK in de zomer 2024. De vaststelling van zowel het PvA als de SOK ten behoeve van o.a. de subsidieaanvraag HWBP is voorzien voor eind 2024.

Wat is er gedaan in Q1-2024

- Een bijeenkomst met de ABG-leden en een uitgebreide sessie met de directeuren, waarin de eerder gemaakte governance-afspraken en bijbehorende verwachtingen nader worden besproken.
- Een inspiratiesessie met de alliantie van het dijkversterkingsproject Gorinchem-Waardenburg (vroege marktbenadering).
- Kennismaking en 1e afstemmingsoverleg met het BGT in het projectgebied.
- Binnengekomen reacties (28 stuks) op de Kennisgeving V&P worden gebundeld en beoordeeld.
- Er is een start gemaakt met het opstellen van de SOK.
- Opstellen van een planning (met focus op de fase t/m PvA).
- Opstellen van werkpakketbeschrijvingen gericht op de 1e aanzet van een plan van aanpak.
- Opstellen van een issuelijst ten aanzien van scope en overige issues om uitgangspunten te bepalen voor het plan van aanpak.
- Opstellen van een 1e versie (20%) van het plan van aanpak.
- Een 1e aanzet voor de inrichting van de administratieve organisatie.
- Teamdag onder leiding van een coach.
- Organisatie van inhoudelijke themasessies t.b.v. de verduidelijken van de scope en de opgaven met collega's van de betrokken partijen waaronder IRM, Water en Bodem sturend, HWBP, PAGW, beheerplan Grensmaas, groenblauwe mantel, rivierverruiming en ruimtelijke ontwikkeling.
- Overleg met Taskforce Deltatechnologie.

Wat gaan we doen in Q2-2024

- Voorbereidingen voor een veldbezoek samen met de ABG-leden (22 augustus) en een nog te plannen veldbezoek met de gemeenteraadsleden, provinciale statenleden en de leden van het algemeen bestuur van het waterschap.
- Verdere uitwerking van planning, werkpakketbeschrijvingen, issuelijst en plan van aanpak.
- Opstellen van een risicodossier, capaciteitsplanning en kostenraming.
- Bespreken en aanpassen van de SOK.
- De (scope)issues dienen voor de zomer zoveel mogelijk te worden afgetikt in het DO en waar nodig in de stuurgroep.
- Voorbereiding van lokale informatiebijeenkomsten voor burgers.
- Verdere uitwerking van de inrichting van de administratieve organisatie.
- Vervolg teamdag onder leiding van een coach.
- Aanzet voor de marktbenaderingstrategie en in het kader hiervan vervolgoverleg met alliantie GoWa en Taskforce Deltatechnologie.
- In verband met een verbouwing van het RWS-kantoor (tevens kantoor voor projectteam) is een tijdelijke verhuizing naar het kantoor van de Belastingdienst voorzien vanaf medio 2025. Het project gaat na of er bij andere partners ruimte beschikbaar is en/of verkennen om een externe locatie te betrekken.

Bijlage 3: Uitwerking programmerisico's

In deze bijlage worden de in paragraaf 7.1 gepresenteerde programmerisico's nader uitgewerkt.

1. Afstemming HWBP-WL en Kader Richtlijn Water

Risico beschrijving

In hetzelfde plan/project-gebied vinden twee beleidsontwikkelingen parallel aan elkaar plaats: het dijkversterkingsprogramma HWBP en de uitvoering van de Kader Richtlijn Water. De kans bestaat dat beide ontwikkelingen een ongewenste negatieve invloed op elkaar hebben bij de uitwerking van de maatregelen.

Risico beheersing

- Intensief overleg op programma- en projectniveau tussen de beide organisaties (beleidsterreinen) kan voor de gewenste afstemming zorgen.

Trend

Nr.	Q1-2024	Gerealiseerde trend	Toelichting gerealiseerde trend (Q4-2023 → Q1-2021)	Toelichting verwachte trend (Q1-2023 → Q2-2024)
1	Afstemming HWBP-WL en KRW	Onveranderd (pos 1=1)	Bij steeds meer projecten spelen 'afstemmings-zaken' tussen de HWBP-doelstelling en de KRW-maatregelen, waarbij zowel vanuit de betrokken als middels projectoverstijgende inzet gestreefd wordt naar goede oplossingen. Dit kost veel energie.	<i>Interactie met KRW: tendens positioneel onveranderd</i> De verwachting is dat het nog enige tijd zal duren en inspanning zal vergen tot de afstemmingsvragen m.b.t. de beide beleidsinvalshoeken positief beantwoord zijn.

2. Eigenaarschap Hoogwaterveiligheid (nieuw)

Risico beschrijving

In hetzelfde plan/project-gebied vinden twee beleidsontwikkelingen parallel aan elkaar plaats: het Hoogwaterbeschermingsprogramma met steeds meer daarin opgenomen deelscope op het gebied van de gebiedsgerichte ontwikkeling en de uitvoering van diverse beleidsdoelen van het ministerie van IenW vaak uitgevoerd door RWS Zuid Nederland. Steeds vaker ontstaat een spanning tussen de diverse ontwikkelingen c.q. de daarvoor verantwoordelijke organisaties, over de vraag wie het voortouw voor welke ontwikkeling heeft c.q. dient te hebben en hoe al deze initiatieven zoveel als mogelijk geïntegreerd kunnen plaatsvinden.

Risico beheersing

- Intensief overleg op programma- en projectniveau tussen alle betrokken organisaties (beleidsterreinen) kan voor de gewenste afstemming zorgen.

Trend

Nr.	Q1-2024	Gerealiseerde trend	Toelichting gerealiseerde trend (Q4-2023 → Q1-2021)	Toelichting verwachte trend (Q1-2023 → Q2-2024)
2	Eigenaarschap Hoogwater-veiligheid	Stijgend (pos 11 → 2)	Bij steeds meer maatregelen waar RWS en WL gezamenlijk zouden moeten optrekken is er sprake van een 'strijd' omtrent de vraag: wie heeft het voor het zeggen? / wie doet wat? De kwaliteit van de samenwerking lijdt daaronder.	<i>Eigenaarschap hoogwaterveiligheid : tendens stijgend</i> De verwachting is dat het nog enige tijd zal duren en mogelijk nog zelfs verder zal stijgen.

3. Posities ontzanders bij projecten

Risico beschrijving

Bij diverse projecten hebben ontzanders strategische grondposities verworven, die ervoor zorgen dat zij bij de inhoudelijke planontwikkeling moeten worden betrokken. Hierdoor worden zakelijke financiële belangen in de projecten geïntroduceerd.

Risico beheersing

- Middels een vroegtijdig overleg met deze partijen kan voorkomen worden dat de planontwikkeling in een laat stadium wordt gefrustreerd. Het is zinvol om deze situatie ook als mogelijke 'kans' te beschouwen.

Trend

Nr.	Q1-2024	Gerealiseerde trend	Toelichting gerealiseerde trend (Q4-2023 → Q1-2021)	Toelichting verwachte trend (Q1-2023 → Q2-2024)
3	positie ontzanders bij projecten	Stijgend (pos 7 → 3)	Bij diverse projecten hebben ontzanders strategische grondposities verworven, die ervoor zorgen dat zij bij de inhoudelijke planontwikkeling moeten worden betrokken. Op programmaniveau worden hiervoor de benodigde beleidslijnen ontwikkeld en geïmplementeerd, zodat er op projectniveau mee gewerkt kan worden. Hier is momenteel sprake van een stijgend belang voor alle partijen.	<i>Positie ontzanders: tendens : onveranderd.</i> Met ontzanders wordt inmiddels intensief overleg gevoerd. Complicerend is het feit dat zij goed in de diverse netwerken zijn opgenomen en daarbinnen effectief opereren. Het vinden van een balans tussen hun economisch en het algemeen belang vraagt onveranderd om een stevige inzet.

4. Benutting meekoppelkansen

Risico beschrijving

Bij veel projecten is sprake van 'meekoppelkansen' voor initiatieven/belangen van andere overheden (gemeente / provincie) en/of maatschappelijke organisaties. Het blijkt moeilijk te zijn de diverse co-financiers bij deze ontwikkelingen op elkaar afgestemd te krijgen.

Risico beheersing

- Met name richting HWBP-NL is het nodig om veel tijd en energie te investeren om hen te overtuigen van nut en noodzaak voor de cofinanciering ten behoeve van de realisatie van meekoppelkansen.
- richting 'indieners' van meekoppelkansen moet aan 'verwachtingenmanagement' gedaan, omdat er geen garantie is voor een succesvolle middelenverwerving.

Trend

Nr.	Q1-2024	Gerealiseerde trend	Toelichting gerealiseerde trend (Q4-2023 → Q1-2021)	Toelichting verwachte trend (Q1-2023 → Q2-2024)
4	benutting mee-koppelkansen	Onveranderd (pos 4 → 4)	Bij veel projecten is sprake van 'meekoppelkansen' voor initiatieven/belangen van andere overheden [gemeente / provincie] en/of maatschappelijke organisaties. Het blijkt regelmatig nodig dat projecten ondersteund worden vanuit het programma om de gewenste voortgang te bereiken. De verwachting is dat dit vooralsnog een blijvend fenomeen is.	<i>benutting meekoppelkansen: tendens: onveranderd.</i> De verwachting is dat dit onderwerp onveranderd veel aandacht zal vergen omdat aan de ene kant het HWBP NL als co-financier hier kritisch over is en aan de andere kant veel stakeholders aan de realisatie van deze meekoppelkansen de voorwaarde van hun participatie in het WL-project verbinden.

5. Invoering omgevingswet

Risico beschrijving

De voor de nieuwe werkwijze benodigde (juridische) capaciteit moet ook binnen WL nog worden gerealiseerd. Verder zal het gewenningsproces bij alle betrokken stakeholders kunnen leiden tot vertraging.

Risico beheersing

- Het in kaart brengen van de mogelijke gevolgen: per project is geanalyseerd wat effecten van de invoering van de Omgevingswet zijn op huidige planprocedures in relatie tot de scope van het programma.
- Het met samenwerkingspartners en derde partijen duidelijke afspraken maken over de aan te houden termijnen, waarbinnen reacties en/of beslissingen moeten zijn gerealiseerd.
- Het binnen WL vragen om aandacht voor de invulling van de binnen WL benodigde infrastructuur, voor de uitvoering van de nieuwe taken.

Trend

Nr.	Q1-2024	Gerealiseerde trend	Toelichting gerealiseerde trend (Q4-2023 → Q1-2021)	Toelichting verwachte trend (Q1-2023 → Q2-2024)
5	invoering omgevingswet	Dalend (pos 3 → 5)	De omgevingswet is per 1 jan 2024 ingevoerd en er wordt door alle betrokken organisaties hard gewerkt aan het realiseren van de juiste randvoorwaarden. Door het uitblijven van knelpunten kan het risico positioneel dalen.	<i>Invoering omgevingswet: tendens dalend.</i> De verwachting is dat er snel een praktische acceptatie en vertaling naar het werk van alle dag zal plaatsvinden, gebaseerd op de nieuwe omgevingswet. Het risico kan dan verder dalen.

6. Stikstofproblematiek

Risico beschrijving

Er bestaat voor een aantal werken de verwachting, dat zij te maken krijgen met de regelgeving als er sprake is mogelijke toename van de stikstofdepositie bij de uitvoering van de maatregel. Voor HWBP-WL projecten kan dit betekenen, dat er alsnog Aerius berekeningen uitgevoerd moeten worden om helderheid te krijgen in de aard en omvang van de mogelijk aanwezige problematiek (en de mogelijke oplossingen). Vertraging en meerkosten zijn het gevolg.

Risico beheersing

- Het voeren van gesprekken met de betrokken bevoegde gezagen en vergunningverleners, teneinde ruimte in tijd en beschikbaarheid te regelen, om benodigde berekeningen te kunnen uitvoeren en ook anderszins aan de afgifte van de benodigde vergunningen te werken.
- Het vervaardigen van oplossingsgerichte scenario's, waarin de mogelijke noodzaak voor en de realisatie van 'compensatie maatregelen' wordt beschreven.
- Het indien nodig in overleg met HWBP NL en Ministerie I&M stikstofrechten inkopen om de WL-HWBP-projecten uit te kunnen voeren.

Trend

Nr.	Q1-2024	Gerealiseerde trend	Toelichting gerealiseerde trend (Q4-2023 → Q1-2021)	Toelichting verwachte trend (Q1-2023 → Q2-2024)
6	Stikstof problematiek	onveranderd (pos 6 = 6)	Er is steeds meer duidelijkheid over de concrete toepassing van het bestaande stikstofbeleid. Resteert de onzekerheid m.b.t. de concrete meetresultaten van de lopende en nog uit te voeren onderzoeken. Dit laatste speelt op projectniveau.	<i>Stikstofproblematiek: tendens: onveranderd.</i> Op beleidsniveau is er voldoende helderheid maart het vertalen daarvan in concrete maatregelen die in de praktijk van de project werkt zal nog stevig wat inbreng vanuit de projecten en het programma vergen.

7. Arbeidsmarkt

Risico-beschrijving

Het werven én vasthouden van kwalitatief goed personeel is in de huidige arbeidsmarkt steeds uitdagender.

Risico- beheersing

- Intensiveren/continueren wervingsaanpak en -activiteiten in samenwerking met HRM Waterschap.
- De programmaplanning een meer strategisch karakter geven, waarmee helder wordt welke project-) mijlpalen mogelijk onder druk komen te staan en waar beschikbare resources effectiever kunnen worden ingezet.
- De optimalisering van de beschikbare inzet middels het versterken van de interprofessionele samenwerking

Trend

Nr.	Q1-2024	Gerealiseerde trend	Toelichting gerealiseerde trend (Q4-2023 → Q1-2021)	Toelichting verwachte trend (Q1-2023 → Q2-2024)
7	arbeidsmarkt	dalend (pos 5 → 7)	Het HWBP-WL slaagt er steeds beter in om de noodzakelijke menskracht uit de markt te halen [zowel eigen als externe capaciteit]. Verhouding eigen-inhuur personeel verbetert langzaam.	<i>Arbeidsmarkt: tendens : verder dalend</i> Het HWBP-WL slaagt er steeds beter in om de noodzakelijke menskracht uit de markt te halen [zowel eigen als externe capaciteit]. Verhouding eigen-inhuur personeel verbetert langzaam. Dalende tendens wordt voortgezet.

8. Positie WL bij onteigeningen

Risico beschrijving

Door de invoering van de omgevingswet is de positie van WL als bevoegd gezag gewijzigd t.o.v. de eerdere situatie. De kans bestaat dat de benodigde randvoorwaarden binnen de WL-organisatie te laat worden gerealiseerd, met vertraging in onteigeningsprocessen tot gevolg.

Risico beheersing

- Er wordt binnen WL intensief overlegd omtrent de tijdige realisatie van de personele en organisatorische randvoorwaarden voor het vervullen van deze nieuwe functie.

Trend

Nr.	Q1-2024	Gerealiseerde trend	Toelichting gerealiseerde trend (Q4-2023 → Q1-2021)	Toelichting verwachte trend (Q1-2023 → Q2-2024)
8	positie WL bij onteigeningen	Onveranderd (pos 8 = 8)	Door de invoering van de omgevingswet is de positie van WL als bevoegd gezag gewijzigd t.o.v. de eerdere situatie. De randvoorwaarden om deze functiewisseling optimaal te laten verlopen moeten nog ingevuld worden. Daar wordt aan gewerkt. Tot e.e.a. het gewenste effect heeft gehad zal het risico niet veranderen..	<i>positie WL bij onteigeningen: tendens dalend.</i> De verwachting is dat de eerder ingezette daling [= resultaat van risicobeheersing] zich in de komende tijd zal voortzetten. Pas als de projecten 'last' ondervinden is verdere actie aan de orde.

9. Randvoorwaarden inzet 'duurzaam materieel'

Risico beschrijving

Naar verwachting zullen bij veel projecten voorwaarden bij de uitvoering gesteld worden t.a.v. de toepassing van 'duurzaam' materieel.

Risico beheersing

- Geïnteriseerd gaat worden welk type materieel ingezet zal worden, waarbij tevens duidelijk wordt welk type randvoorwaarde nodig is.
- Met de betrokken bevoegde gezag(en) wordt overlegd over de alternatieve opties die beschikbaar zijn om de geplande maatregelen doorgang te laten vinden.

Trend

Nr.	Q1-2024	Gerealiseerde trend	Toelichting gerealiseerde trend (Q4-2023 → Q1-2021)	Toelichting verwachte trend (Q1-2023 → Q2-2024)
9	randvoorwaarden inzet 'duurzaam' materieel	onveranderd (pos 9 = 9)	Naar verwachting zullen bij veel projecten voorwaarden bij de uitvoering gesteld worden t.a.v. de toepassing van 'duurzaam' materieel. Hiervoor zijn randvoorwaarden nodig in het hele projectgebied van het WHWBP-WL, die deels nog moeten worden gerealiseerd. Het belang hiervan stijgt met de naderende realisatiefase van diverse projecten.	<i>inzet duurzaam materieel: tendens onveranderd.</i> De benodigde randvoorwaarden voor de inzet van dit materieel vragen vooralsnog om een blijvend beleid en dito acties vanuit opdracht-nemers én opdrachtgevers [projecten]. Vanuit het programmaniveau zal hierbij waar mogelijk / nodig op een hoger operationeel niveau faciliterend worden gewerkt.

10. Gevolgen prijsstijging

Risico beschrijving

De prijsstijgingen leiden tot hogere projectramingen en daarmee ook tot een stijging van de projectbijdrage van WL (10 % projectkosten) in de financiering van de projecten. WL is risicodragers wanneer de gerealiseerde kosten achteraf hoger uitvallen dan begroot.

Risico beheersing

- HWBP-WL wijst in overleggen omtrent gerealiseerde beschikkingen en bij overeengekomen herijkingen van de ramingen op de prijsstijgingen.
- Voor de lopende projecten Nieuw Bergen en Belfeld kan een aanspraak gedaan worden op de "Hardheidsclausule" uit de beschikking.
- Dit risico wordt in landelijke HWBP-overleggen voortdurend onder de aandacht gebracht. Voor alle nieuwe projecten wordt in alle ramingen aanwijsbaar rekening gehouden met het nieuwe prijsniveau.

Trend

Nr.	Q1-2024	Gerealiseerde trend	Toelichting gerealiseerde trend (Q4-2023 → Q1-2021)	Toelichting verwachte trend (Q1-2023 → Q2-2024)
10	gevolgen prijsstijgingen	dalend (pos 2 → 10)	Inmiddels lukt het door vertalen van de prijsontwikkelingen naar de budgetten steeds beter omdat ook bij de financier het bewustzijn bestaat dat het onontkomenlijk is.	<i>gevolgen prijsstijgingen: tendens verder dalend.</i> De komende subsidie-aanvragen zullen duidelijk maken of het realiteitsbesef bij de financier in voldoende mate blijvend aanwezig is om het gestegen prijsniveau te verwerken in de budget-beschikkingen.